

บทที่ 3

คลองไทยและข้อมูลเบื้องต้นของจังหวัดรอบแนวคลอง

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ความคิดที่จะขุดคลองเชื่อมทะเลทั้ง 2 ฝั่งนี้ มีมากกว่า 3 ศตวรรษ นับตั้งแต่ครั้งสมัยกรุงศรีอยุธยาในแผ่นดินของพระบาทสมเด็จพระนารายณ์มหาราช และเฉพาะในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์เริ่มตั้งแต่แผ่นดินต้น ดังปรากฏในพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระบวรราชเจ้ามหาสุรสิงหนาท เรื่องนิราศเสด็จไปตีเมืองพม่า พระราชดำรินครั้งนั้นมีพระราชประสงค์เพื่อผลประโยชน์ทางยุทธศาสตร์ และตั้งแต่นั้นรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นต้นมา ประเทศมหาอำนาจทางตะวันตกหลายประเทศโดยเฉพาะอังกฤษและฝรั่งเศสได้พยายามหลายครั้งหลายคราที่จะขอสำรวจเส้นทางและขอสัมปทานการขุดคลอง เพื่อใช้เป็นเส้นทางลัดโดยไม่ต้องอ้อมแหลมมลายู แต่ก็ไม่ได้รับพระราชทานราชานุญาต เนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองที่เป็นอุปสรรคขัดขวางอยู่ ต่อมารัฐบาลไทยก็จำเป็นต้องลงนามในข้อสัญญาระหว่างประเทศเพื่อยกเลิกสถานะสงครามกับอังกฤษหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลงว่า หากไทยจะมีการขุดคลองเชื่อมเส้นทางเดินเรือ นั้น จะต้องได้รับการยินยอมจากอังกฤษเสียก่อนจึงจะดำเนินการได้ อย่างไรก็ตาม การขุดคลองกระกัก็ยังคงได้รับความสนใจจากต่างชาติเสมอมา จนเมื่อรัฐบาลไทยสามารถปลดเปลื้องพันธกรณีดังกล่าวได้เมื่อ พ.ศ. 2497 ภายหลังจากนั้น ความคิดที่ทำการขุดคลองกระกัก็ได้ถูกรื้อฟื้นขึ้นมาพิจารณาอยู่เรื่อยๆ เป็นระยะๆ ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ

3.1 ตำแหน่งและที่ตั้งของคลอง

แม้ว่าได้มีความพยายามในด้านความคิดเกี่ยวกับการขุดคลองเชื่อมทะเลอ่าวไทยกับทะเลอันดามันได้มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาและสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบันก็ตาม ตำแหน่งที่ตั้งของแนวคลองก็ไม่ได้มีการกำหนดขึ้นอย่างแน่นอน แต่เป็นที่เข้าใจและยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การขุดคลองนั้นจะต้องทำขึ้นในบริเวณพื้นที่ทางภาคใต้ของประเทศไทย คือตั้งแต่จังหวัดชุมพรลงไปจนถึงพื้นที่พรมแดนไทยจรดประเทศมาเลเซีย และได้มีการกำหนดแนวคลองเสนอไว้ดังตารางที่ 3.1 หรือสามารถดูแนวคลองเพิ่มเติมได้จากภาคผนวก ก.

ตารางที่ 3.1 แนวคลองต่างๆ ที่ได้รับการเสนอ

แนวที่	จุดเริ่มทางตะวันตก	จุดเริ่มทางตะวันออก	ความยาว (กม.)
1	จ.ระนอง	จ.ชุมพร	130
2	ใต้ จ.ระนอง เล็กน้อย	เหนือ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	90
2A	ใต้ จ.ระนอง บริเวณบ้านราชกูด	บริเวณ อ.หลังสวน จ.ชุมพร	90
3	อ.ท้ายเหมือง จ.พังงา	บริเวณ อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี	160
3C	บริเวณ อ.ทับปุด จ.พังงา	บริเวณ อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี	168
3A	อ.สิเกา จ.ตรัง	เหนือ อ.ปากพอง จ.นครศรีธรรมราช	156
4	ใต้ อ.กันตัง จ.ตรัง เล็กน้อย	จ.พัทลุง	108
5	จ.สตูล	เหนือ จ.สงขลา เล็กน้อย	102
5A	เหนือ จ.สตูล ประมาณ 30 กม.	เหนือ จ.สงขลา	102
6	ใต้ จ.สตูล ในเขตมาเลเซีย	บริเวณ อ.จะนะ จ.สงขลา	110
9A	อ.เกาะลันตา จ.กระบี่	อ.หัวไทร จ.นครศรีธรรมราช	110

หมายเหตุ : เป็นเส้นทางใหม่ที่ได้รับการเสนอจากการศึกษาของคณะกรรมการวิสามัญศึกษาความเป็นไปได้ในการขุดคลองกระ

ที่มา : เอกสาร อชวท.หมายเลข 2 การสัมมนาวิชาการเรื่อง "คลองกระ : สร้างงาน สร้างชาติ" และ พลิกวิกฤติให้เป็นโอกาส แก้ปัญหาชาติด้วยคลองกระ, 2544

จากการศึกษาของบริษัทที่ปรึกษา TAMS ของสหรัฐอเมริกา และจากการศึกษาของสถาบันการศึกษา เช่น อชวท. ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และการศึกษาของคณะอนุกรรมการคลองกระในสังกัดของคณะกรรมการทหารและคณะกรรมการวิสามัญศึกษาความเป็นไปได้ในการขุดคลองกระ เห็นว่า เส้นทางที่เหมาะสมในการขุดคลองมี 3 เส้นทางคือ

เส้นทางที่ 1 : เส้นทางคลองกระเดิม เป็นส่วนที่แคบที่สุด คือเส้น 2A แนวระนอง – หลังสวน จ.ชุมพร ยาวประมาณ 90 กิโลเมตร

เส้นทางที่ 2 : เส้นทาง 9A เชื่อมทะเลอันดามันและอ่าวไทยที่ตรังและนครศรีธรรมราช มีความยาวประมาณ 110 กิโลเมตร

เส้นทางที่ 3 : คือเส้น 5A ขุดเชื่อมทะเลอันดามันและอ่าวไทยที่สตูลและสงขลา มีความยาวประมาณ 102 กิโลเมตร

ทั้ง 3 เส้นทางมีข้อดีและข้อด้อยต่างกัน จึงควรมีการพิจารณาศึกษาให้ละเอียด โดยบริษัทที่ปรึกษาทางด้านวิศวกรรมก่อนจะตัดสินใจทำการขุด ซึ่งขนาดของคลองจะต้องกว้างพอสำหรับ

เรือบรรทุกน้ำมันระวาง 250,000 ตัน แล่นสวนทางกันได้ โดยคลองจะต้องกว้างประมาณ 430 เมตร มีความลึกประมาณ 26 เมตร ลักษณะของคลองอาจมีลักษณะต่างๆ กันไปคือ

1. เป็นคลองใหญ่เพียงคลองเดียวกว้าง 430 เมตร ลึก 25 เมตร (ตามข้อเสนอของ TAMS)
2. เป็นคลองใหญ่หนึ่งคลองและคลองเล็กอีกหนึ่งคลอง(ตามข้อเสนอของบริษัทมติชูปิชิ)
3. เป็นคลองใหญ่คลองเดียวแต่มีระดับสองระดับ (ตามข้อเสนอของ อชวท.)
4. เป็นคลองคู่ขนาน (ตามข้อเสนอของวุฒิสภาฯ)

ในส่วนของภาครัฐบาล โดยสำนักงานนโยบายพลังงานแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี และ คณะกรรมการวิสามัญศึกษาการขุดคลองกระของวุฒิสภานั้นก็ได้มีการศึกษาเปรียบเทียบข้อดี และข้อด้อยของทั้ง 3 เส้นทางดังกล่าวข้างต้นไว้ดังตารางที่ 3.2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.2 การศึกษาเปรียบเทียบแนวคลอง 2A 9A และ 5A

เกณฑ์การเปรียบเทียบ	ระนอง – หลังสวน (2A)	กระบี่ – ตรัง – พัทลุง – นครศรีฯ (9A)	สตูล – สงขลา (5A)
1. <u>เรือใช้เวลาผ่านคลอง</u>	5.4 ชม.	7 ชม.	7 ชม.
2. <u>ระยะทางการขุดใกล้ที่สุด</u>	120 กม.	145 กม.	155 กม.
3. <u>ปริมาณดินและหินที่ต้องขุด</u>	มีปริมาณดินที่ขุดมาก เนื่องจากต้องตัดผ่านภูเขาถึง 30 – 40 กม.	ปริมาณดินที่ขุดมากที่สุด และผ่านภูเขา 15 – 20 กม.	ปริมาณดินที่ขุดจะมีมาก แต่ไม่มีการขุดผ่านภูเขา การขุดจะสะดวกสะดวกกว่าเส้นทางอื่น
4. <u>การสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</u>	ปริมาณหินและทรัพยากรธรรมชาติอื่นๆ เช่น แร่ธาตุจำนวนมากสามารถนำมาใช้ในการก่อสร้าง หรือขายนำเงินมาใช้สร้างสาธารณูปโภคบริเวณคลอง จึงเป็นการลดต้นทุน	มีที่ดินที่ต้องจ่ายค่าทดแทนประมาณร้อยละ 50 นอกนั้น เป็นที่อุทยานแห่งชาติ ภูเขา และป่าพรุ	มีต้นน้ำลำธาร มีแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำที่ทำรายได้ให้แก่ราษฎรมาก ต้องให้ค่าทดแทนที่เป็นธรรมกับเจ้าของที่ดิน
5. <u>จำนวนทรัพยากรธรรมชาติที่ต้องสูญเสีย</u>	น้อยกว่า	น้อยกว่า	มากกว่า

ตารางที่ 3.2 (ต่อ) การศึกษาเปรียบเทียบแนวคลองทั้งสามแนว

เกณฑ์การเปรียบเทียบ	ระนอง – หลังสวน (2A)	กระบี่ – ตรัง – พัทลุง – นครศรีฯ (9A)	สตูล – สงขลา (5A)
6. ปัญหาการเวนคืนที่ดิน	มีปัญหาน้อยกว่า เพราะมีราษฎรอาศัยอยู่ในเส้นทางไม่หนาแน่นมาก	เป็นที่ว่างเปล่า 50,000 ไร่ เป็นภูเขาบางส่วนส่วนใหญ่เป็นที่เสื่อมโทรม	มีการอพยพราษฎรเป็นจำนวนมาก ต้องทำความเข้าใจกับประชาชนมาก
7. เสียค่าเวนคืนที่ดินรวมทั้งภาระในการจัดหาที่อยู่อาศัยสำหรับราษฎรที่ถูกเวนคืนที่ดิน	น้อยที่สุด	มาก	มากกว่า
8. ความเหมาะสมในการสร้างท่าเรือขนาดใหญ่	เหมาะสมกว่า แต่ใกล้ประเทศพม่า อาจจะทำให้เกิดปัญหาล่วงล้ำน่านน้ำเพราะแนวคลองห่างพม่าเพียง 20 กม. เท่านั้น	เป็นเส้นทางที่ไม่เกี่ยวกับเขตเสื่อมทับเขตประเทศพม่า มาเลเซียสามารถขยายท่าเรือใหม่ได้เต็มที่	ปากคลองด้านตะวันตกอยู่ใกล้ชิดกับเขตแดนประเทศมาเลเซีย อาจก่อให้เกิดปัญหาในการล่วงล้ำน่านน้ำส่วนด้านตะวันออกคือทางด้านสงขลามีความเหมาะสม

ที่มา : พลิกวิกฤติให้เป็นโอกาส แก้ปัญหาชาติด้วยคลองกระ, 2544

คณะทำงานศึกษาพื้นที่แนวคลองกระ ของวุฒิสภาได้เสนอว่า แนวคลองกระน่าจะเป็นเส้นทาง 9A คือแนว กระบี่ – ตรัง – พัทลุง – นครศรีธรรมราช

3.2 เส้นทาง 9A (กระบี่ – ตรัง – พัทลุง – นครศรีธรรมราช)

แนวคลองกระตามเส้นทาง 9A จะมีพื้นที่ตัดผ่านครอบคลุม 23 ตำบล 7 อำเภอ ใน 4 จังหวัด โดยมีรายละเอียดดังนี้

- **จ.กระบี่** ผ่าน 1 อำเภอ ได้แก่
 - **อ.เกาะลันตา** คลองจะเริ่มจากแนวเส้นทางเดินเรือสาทกลย่านช่องแคบมะละกา ผ่านระหว่างเกาะลันตาใหญ่และเกาะไหง โดยมีประภาคารที่เกาะลันตาเป็นจุดเริ่มต้น ตรงไปชนชายฝั่งบริเวณ ต.บ่อหิน อ.สิเกา จ.ตรัง

อย่างไรก็ตามแนวคลองเส้น 9A ในบริเวณที่ผ่านเกาะลันตา จังหวัดกระบี่นี้ ยังเป็นที่กังขาในเรื่องของการทำลายสิ่งแวดล้อม เนื่องจาก เกาะลันตา เกาะไหง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ทำรายได้ที่สำคัญของจังหวัด ดังนั้น การที่จะก่อสร้างอะไรก็ตามจะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อแหล่งท่องเที่ยวเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งคงจะต้องมีการทำประชาพิจารณ์และศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างละเอียดอีกครั้ง

- **จ.ตรัง** ผ่าน 4 อำเภอ ได้แก่
 - **อ.สิเกา** ตัดผ่าน 2 ตำบล ประกอบด้วย ต.บ่อหิน และ ต.เขาไม้แก้ว
 - **อ.วังวิเศษ** ตัดผ่าน 3 ตำบล ประกอบด้วย ต.วังมะปราง ต.เขาวิเศษ และ ต.วังมะปรางเหนือ
 - **อ.ห้วยยอด** ตัดผ่าน 6 ตำบล ประกอบด้วย ต.นางวง ต.บางกุ้ง ต.วังคีรี ต.บางดี ต.หนองช้างแล่น และ ต.ท่าจิว
 - **อ.รัชฎา** ตัดผ่าน 2 ตำบล ประกอบด้วย ต.โนเตา และ ต.หนองปรือ
- **จ.พัทลุง** ผ่าน 1 อำเภอ ได้แก่
 - **อ.ป่าพะยอม** ตัดผ่าน 1 ตำบล คือ ต.ลานข่อย
- **จ.นครศรีธรรมราช** ผ่าน 2 อำเภอ ได้แก่
 - **อ.ชะอวด** ตัดผ่าน 3 ตำบล ประกอบด้วย ต.เครีง ต.ท่าเสม็ด และ ต.วังอ่าง
 - **อ.หัวไทร** ตัดผ่าน 4 ตำบล ประกอบด้วย ต.ควนชะจิก ต.สามแก้ว ต.เขาพังไกร และ ต.แหลม

3.3 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดต่างๆ รอบแนวคลอง 9A

3.3.1 จังหวัดกระบี่

ข้อมูลจากกลุ่มงานสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัดกระบี่ (www.krabi.go.th)
ได้ให้ข้อมูลเบื้องต้นของจังหวัดกระบี่ไว้ดังนี้

ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดกระบี่ เป็นจังหวัดในเขตภาคใต้ ตั้งอยู่ด้านฝั่งทะเลตะวันตก ติดกับทะเลอันดามัน โดยอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามถนนสายเอเชีย ประมาณ 820 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 4,727.512 ตารางกิโลเมตร จังหวัดกระบี่ มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดจังหวัดพังงา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศตะวันออก	ติดจังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราช
ทิศใต้	ติดจังหวัดตรัง ทะเลอันดามัน
ทิศตะวันตก	ติดทะเลอันดามัน

สภาพภูมิประเทศ

จังหวัดกระบี่ สภาพโดยทั่วไปประกอบด้วย ภูเขา ที่ราบ และเนินสูง ๆ ต่ำ ๆ มีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 160 กิโลเมตร มีเกาะประมาณ 130 เกาะ ลักษณะพื้นที่ทั่วไปเป็นดินเหนียว และดินร่วนที่มีการระบายน้ำได้ดี พื้นที่เหมาะแก่การเกษตร อันได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว มะม่วงหิมพานต์และผลไม้

ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดกระบี่ ได้รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จึงทำให้มีฝนตกชุกตลอดปี ในปี พ.ศ. 2542 จังหวัดกระบี่ มีอุณหภูมิอยู่ระหว่าง 17.9 - 36.0 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ระหว่าง 53.0 - 96.0% ปริมาณน้ำฝนทั้งปี 2,069.8 มิลลิเมตร

ทรัพยากร และแหล่งน้ำ

ป่าไม้

ในปี 2542 จังหวัดกระบี่มีเนื้อที่ป่าไม้ทุกประเภทรวม 387,956.25 ไร่ ประมาณ 13.18% ของเนื้อที่ทั้งหมดของจังหวัด จำแนกเป็นเนื้อที่ ป่าบก 211,250 ไร่ ส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ เช่น ไม้หลุมพอง ไม้เคี่ยม ไม้ตะเคียนทอง ไม้หอนโก ไม้ตำเสา ไม้ยาง และป่าชายเลน 176,706.25 ไร่ เช่น ป่าโกงกาง ป่าแสม จังหวัดกระบี่ มีป่าสงวนแห่งชาติ 45 ป่า เนื้อที่ 1,415,952 ไร่ อุทยานแห่งชาติ 4 แห่ง เนื้อที่ 408,800 ไร่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า 2 แห่ง เนื้อที่ 157,075 ไร่ และเขตห้าม

ล่าสัตว์ป่า 1 แห่ง เนื้อที่ 30,633 ไร่ จำแนกตามการใช้ประโยชน์ที่ดินได้ดังนี้ พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์เนื้อที่ 315,393 ไร่ พื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ 894,326 ไร่ พื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร 227,050 ไร่ และพื้นที่ป่ามอบให้ ส.ป.ก. จำนวน 26ป่า เนื้อที่ 672,124.75 ไร่

แร่ธาตุ

สำหรับการผลิตแร่ในจังหวัดกระบี่ ที่ตรวจพบและนำมาใช้ คือ แร่ลิกไนต์ ซึ่งมีปริมาณมาก โดยนำมาใช้ผลิตกระแสไฟฟ้าในโรงงานของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเขต 3 นอกจากนี้ยังมีแร่ ดีบุก ฟลูออไรต์และยิปซัม ซึ่งมีปริมาณไม่มากนัก แต่การผลิตแร่ในพื้นที่จังหวัดกระบี่ได้หยุดทำการผลิตตั้งแต่เดือนตุลาคม 2538 เป็นต้นมา เนื่องจากโรงจักรไอน้ำผลิตกระแสไฟฟ้าหมดอายุการใช้งาน ปัจจุบันทำการเพียงงานฟื้นฟูพื้นที่ผ่านการทำเหมืองเท่านั้น และสำหรับปี 2542 มีการผลิตหินอุตสาหกรรมชนิดหินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง ถ่านหิน ในพื้นที่และทำรายได้ให้จังหวัดจำนวน 927,797.78 บาท จำแนกออกเป็นค่าภาคหลวงแร่ จำนวน 21,000 บาท และค่าธรรมเนียมแร่ จำนวน 906,797.78 บาท

แหล่งน้ำธรรมชาติ

มีห้วย ลำคลอง ประมาณ 144 สาย แต่เป็นสายสั้นๆ มีน้ำไหลไปทางทิศเหนือออกจังหวัดสุราษฎร์ธานีสู่อ่าวไทย และไหลสู่ทางทิศใต้ออกทะเลอันดามัน แหล่งต้นน้ำที่สำคัญคือ กลุ่มภูเขาในเทือกเขาพนมเบญจา กลุ่มเขาน้อยเขาใหญ่ และกลุ่มเทือกเขาอื่น ๆ

ทรัพยากรทางทะเล

จังหวัดกระบี่มีทรัพยากรทางทะเลที่สวยงามมาก มีชายฝั่งทะเลติดกับทะเลอันดามัน ยาวประมาณ 160 กิโลเมตร มีหมู่เกาะน้อยใหญ่ประมาณ 130 เกาะ ส่วนใหญ่เกาะแต่ละเกาะมีชายหาดขาว สวยสะอาด โดยเฉพาะเรียงถ้าตามเกาะต่างๆ จะเป็นแหล่งศึกษาประวัติศาสตร์ทางทะเลได้เป็นอย่างดี สำหรับเกาะที่มีความสวยงามมากที่สุดและเป็นแหล่งท่องเที่ยวติดอันดับโลก เช่น หมู่เกาะพีพี เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีเกาะลันตาน้อย เกาะลันตาใหญ่เป็นที่ตั้งของอำเภอเกาะลันตา

ภาวะเศรษฐกิจโดยรวม

จากการศึกษาของกองบัญชาประชาชนชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า จังหวัดกระบี่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในปี พ.ศ.2543 เท่ากับ 16,843 ล้านบาท ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว 50,732 บาทต่อปี รายได้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับบริการร้อยละ 25.73 คิดเป็นมูลค่า 4,334 ล้านบาท รองลงมาเป็นการทำกิจกรรม ร้อยละ 22.89 คิด

เป็นมูลค่า 3,855 ล้านบาท และสาขาการค้าส่งและค้าปลีก ร้อยละ 14.05 คิดเป็นมูลค่า 2,367 ล้านบาท

ภาคเกษตรกรรม

สาขาการผลิตที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ ยางพารา เป็นพืชที่มีความสำคัญมากที่สุดของจังหวัด กระบี่ ในปี 2542 มีเนื้อที่เพาะปลูกจำนวน 878,855 ไร่ ผลผลิตยางดิบออกสู่ตลาดจำนวน 288,784.49 ตัน รายได้เฉลี่ยจำนวน 3,195 ล้านบาทต่อปี ส่วนปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญรองลงมาจากยางพารามี เนื้อที่เพาะปลูกจำนวน 691,499 ไร่ ปริมาณการผลิตจำนวน 1,018,079.5 ตัน รายได้เฉลี่ยจำนวน 2,398 ล้านบาทต่อปี

พืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของจังหวัดกระบี่ 3 ลำดับแรก คือ

1. ยางพารา จังหวัดกระบี่ส่งเสริมให้มีการเพาะปลูกแต่ไม่แนะนำให้ขยายพื้นที่เนื่องจากภาวะตลาดมีปัญหาเป็นบางครั้ง ตลอดจนระยะเวลากรีดยางแต่ละปีมีระยะสั้นเนื่องจากมีฝนตกชุก อนาคตแนวโน้มการขยายโรงงานอุตสาหกรรมไม้ยางพาราสูงขึ้น เพื่อนำไปทำเฟอร์นิเจอร์และในอีก 10 ปี ข้างหน้าคาดว่าปริมาณพื้นที่เพาะปลูกจะลดลง เนื่องจากส่งเสริมให้ปลูกไม้ผลแทน

2. ปาล์มน้ำมัน พื้นที่การผลิตมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นตามนโยบายของรัฐบาลและการแข่งขันจะเพิ่มรุนแรงเนื่องจากมีการเปิดตลาดเสรีอาเซียน (AFTA) นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องต้นทุนการผลิตสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้านและความไม่แน่นอนของราคาสินค้า อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่า แนวโน้มภาวะการผลิตอยู่ในอัตราที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นทำให้จังหวัดกระบี่ดำรงฐานะการเป็นศูนย์กลางผลิตปาล์มน้ำมัน

3. กาแฟ พื้นที่เพาะปลูกจะลดลง เนื่องจากมีการส่งเสริมให้ปลูกไม้ผลแทนและปัญหาความไม่แน่นอนของราคา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้ผลิตรายใหญ่ เช่น ประเทศบราซิล รัฐบาลจะต้องให้การช่วยเหลือและสนับสนุนในเรื่องการแทรกแซงราคา พยายามราคาและส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรขึ้น

สำหรับการเลี้ยงสัตว์ของจังหวัดกระบี่ ส่วนใหญ่จะเลี้ยงควบคู่กับการเกษตรกรรม ด้านอื่นส่วนใหญ่ที่เลี้ยง คือ ไก่เนื้อ ไก่ไข่ สุกร และโค เป็นต้น

การประมง

-ประมงน้ำจืด ส่วนใหญ่จะเลี้ยงปลากินพืช และปลาดุกเป็นบางส่วน มีเกษตรกรผู้เลี้ยง 3,111 ราย เนื้อที่ 973 ไร่ ปริมาณการผลิต 145,950 ตัน มูลค่าที่ขายได้เฉลี่ยประมาณ 5,838,000 บาท

-ประมงชายฝั่ง ส่วนใหญ่จะเลี้ยงกุ้งกุลาดำ โดยมีเกษตรกรผู้เลี้ยงจำนวน 1,511 ราย เนื้อที่ 9,133 ไร่ ปริมาณการผลิต 7,306 ตัน มูลค่าที่ขายได้เฉลี่ยประมาณ 2,045.792 ล้านบาท

-ประมงน้ำลึก มีเรือทำการประมง 29 ลำ ปริมาณการจับปลาทะเล 21,059 ตัน มูลค่าที่ขายได้เฉลี่ยประมาณ 421 ล้านบาท

ภาคอุตสาหกรรม

การผลิตในภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดกระบี่นั้น โครงสร้างอุตสาหกรรมเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก จำนวนเงินลงทุนด้านอุตสาหกรรมของจังหวัดโดยเฉลี่ยใช้เงินทุน จำนวน 5 ล้านบาท ต่อโรงงาน การลงทุนส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับสาขาเกษตรกรรมเป็นสำคัญ ที่สำคัญ ได้แก่ การลงทุนในด้านโรงงานสกัดปาล์มน้ำมันดิบ อุตสาหกรรมน้ำยางพารา และอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพารา

ประเภทอุตสาหกรรมที่สำคัญ ได้แก่

1. อุตสาหกรรมผลิตน้ำมันปาล์มดิบ จำนวน 11 โรงงาน แยกเป็น
 - อุตสาหกรรมสกัดน้ำมันปาล์มระบบหนึ่ง จำนวน 6 โรงงาน เงินลงทุน 788.5 ล้านบาท คนงาน 454 คน กำลังการผลิต 250,000 ตันต่อปี
 - อุตสาหกรรมสกัดน้ำมันปาล์มระบบย่อย จำนวน 5 โรงงาน เงินลงทุน 46.8 ล้านบาท คนงาน 160 คน กำลังการผลิต 14,000 ตันต่อปี
2. อุตสาหกรรมยางพารา จำนวน 20 โรงงาน
 - โรงงานยางแผ่นรมควันจำนวน 5 โรงงาน เงินลงทุน 213.6 ล้านบาท คนงาน 1,019 คน กำลังการผลิต 83,000 ตันต่อปี
 - โรงงานน้ำยางข้น จำนวน 1 โรงงาน เงินลงทุน 40 ล้านบาท คนงาน 40 คน กำลังการผลิต 16,800 ตันต่อปี
 - โรงงานยางแผ่นผึ่งแห้ง จำนวน 14 โรงงาน เงินลงทุน 52 ล้านบาท คนงาน 112 คน กำลังการผลิต 11,340 ตันต่อปี
3. อุตสาหกรรมอาหารทะเลแช่แข็ง จำนวน 2 โรงงาน เงินลงทุน 366 ล้านบาท คนงาน 1,045 คน กำลังการผลิต 20,640 ตันต่อปี
4. อุตสาหกรรมอัดบ่อน้ำยาไม้ยางพารา จำนวน 5 โรงงาน เงินลงทุน 120.5 ล้านบาท คนงาน 372 คน กำลังการผลิต 950,000 ลบ.ฟ./ปี แนวโน้มการลงทุนอุตสาหกรรมในจังหวัด

กระบี่ จากปริมาณวัตถุดิบทางเกษตรกับความพร้อมทางสาธารณูปโภคโดยเฉพาะสนามบินพาณิชย์ที่เปิดใช้เมื่อเดือนสิงหาคม 2542 และโครงการสร้างถนนเชื่อมขนอม - กระบี่ ตลอดจนการย้ายฐานการผลิต จากจังหวัดภูเก็ตและจังหวัดสุราษฎร์ธานีมายังจังหวัดกระบี่ คาดว่าการลงทุนในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัตถุดิบการเกษตรจะเพิ่มขึ้น

โครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคม มีเส้นทางคมนาคมติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. เส้นทางรถยนต์ จากกรุงเทพฯ ใช้เส้นทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 4 ผ่านจังหวัดเพชรบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ - ชุมพร - ระนอง - พังงา - กระบี่ รวมระยะทางประมาณ 946 กิโลเมตร หรือใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ถึงจังหวัดชุมพรต่อด้วยทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 41 ผ่านอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร อำเภอไชยา เข้าอำเภอเวียงสระ จังหวัด สุราษฎร์ธานี จากนั้นใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 4035 ผ่านอำเภออ่าวลึก และใช้ทางหลวงหมายเลข 4 อีกครั้งเข้าสู่จังหวัดกระบี่ รวมระยะทาง 814 กิโลเมตร ถ้าเดินทางจากภูเก็ต ใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 402 ต่อด้วยทางหลวงหมายเลข 4 ผ่านตำบลโคกกลอย อำเภอตะกั่วทุ่ง อำเภอทับปุด จังหวัด พังงา เข้าอำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ รวมระยะทางประมาณ 185 กิโลเมตร

2. ทางรถไฟ จากสถานีรถไฟกรุงเทพฯ สามารถลงได้ที่

- สถานีจังหวัดตรัง-กระบี่ ระยะทาง 141 กิโลเมตร
- สถานีรถไฟพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี-กระบี่ ระยะทาง 160 กิโลเมตร
- สถานีรถไฟทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช-กระบี่ ระยะทาง 150 กิโลเมตร

3. ทางเครื่องบิน มีสายการบินภายในประเทศไป - กลับ กรุงเทพฯ - กระบี่ กระบี่ - ภูเก็ต , กระบี่ - หาดใหญ่ และสายการบินระหว่างประเทศ กระบี่-สิงคโปร์ ในปี 2547 จะสามารถขึ้น - ลง ด้วยเครื่องบินขนาดใหญ่ได้

การไฟฟ้า

ได้รับกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เขต 3 ซึ่งมีโรงผลิตไฟฟ้าอยู่ที่ ตำบลคลองขนาน อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ ในขณะที่ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ทุกตำบล หมู่บ้านแล้วเพียงแต่ยังมีตึกค้างอยู่บ้าง จำนวนน้อย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีแผนงานขยายเขตไฟฟ้า ให้ครบทุกครัวเรือนตามโครงการขยายเขตไฟฟ้าให้ประชาชนในชนบท ระยะที่ 2 ซึ่งจะดำเนินการระหว่างปี 2543 - 2548

การประปา

มีสำนักงานประปา 2 แห่ง คือ

1. สำนักงานประปากระบี่ รับผิดชอบน้ำประปาเขตเมือง อำเภอเมืองกระบี่ อำเภอคลองท่อม อำเภอเขาพนม และอำเภอเหนือคลอง

2. สำนักงานประปาอ่าวลึก รับผิดชอบน้ำประปาเขตอำเภออ่าวลึก อำเภอปลายพระยา

มีแหล่งผลิตน้ำประปา 7 แห่ง ดังนี้

- คลองกระบี่ใหญ่ บึงหนองทะเล ใช้ในเขตจำหน่ายน้ำในเขตเทศบาลเมืองกระบี่ และนอกเขตเทศบาลบางส่วน
- บึงหนองทะเล ใช้ในเขตจำหน่ายน้ำ ต.หนองทะเล ต.อ่าวนาง และส่งน้ำให้เรือนรับรองที่ประทับแหลมทางนาค
- คลองชลประทานปกาสัย ใช้ในเขตจำหน่ายน้ำ หน่วยบริการเหนือคลอง อำเภอเหนือคลอง
- อ่างเก็บน้ำห้วยน้ำเขียว ใช้ในเขตจำหน่ายน้ำ หน่วยบริการตำบลคลองท่อมใต้ และตำบลคลองพน อำเภอคลองท่อม
- เขื่อนห้วยเนียงและเขื่อนคลองแห้ง ใช้ในเขตจำหน่ายน้ำ หน่วยบริการเขาพนม อำเภอเขาพนม
- คลองอ่าวลึก ใช้ในเขตจำหน่ายน้ำหน่วยบริการอ่าวลึกในพื้นที่ตำบลอ่าวลึกเหนือ และตำบลอ่าวลึกใต้
- คลองหลุน ใช้ในเขตจำหน่ายน้ำหน่วยบริการปลายพระยา ในพื้นที่อำเภอปลายพระยา

การผลิตน้ำประปา ในปี 2545 มีปริมาณน้ำที่ผลิตได้ 710 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง ประเภทผู้ใช้น้ำที่อยู่อาศัย 8,309 ราย สถานธุรกิจและอุตสาหกรรม 2,959 ราย และสถานที่ราชการและสาธารณะ 161 ราย

การโทรคมนาคมและการสื่อสาร

จำนวนที่ทำการไปรษณีย์ของจังหวัดกระบี่ มี 7 แห่ง ใน 8 อำเภอ ยกเว้นอำเภอลำทับ ทั้งนี้ไม่รวมที่ทำการไปรษณีย์ที่อนุญาตเอกชน สำหรับการบริการโทรศัพท์ภายในจังหวัดมีจำนวน 18,127 เลขหมาย มีผู้เช่าจำนวน 15,961 เลขหมาย นอกจากนี้ยังมีบริการโทรคมนาคมอื่น เช่น โทรศัพท์ระหว่างประเทศ โทรสารเทเล็กซ์ การให้เช่าใช้วิทยุความถี่สูงและวิทยุคมนาคมเฉพาะกิจด้วย

แรงงาน

จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติระบุว่าในปี 2545 (ข้อมูลปีล่าสุด) จังหวัดกระบี่ มีประชากรทั้งสิ้น 335,933 คน มีกำลังแรงงานรวมเท่ากับ 166,420 คน แยกเป็นแรงงานปัจจุบัน และแรงงานที่รอฤดูกาล แต่เนื่องจากในปี 2545 จังหวัดกระบี่ไม่มีกำลังแรงงานรอฤดูกาล ดังนั้น กำลังแรงงานปัจจุบันจึงมีจำนวนเท่ากับกำลังแรงงานรวม คือเท่ากับ 166,420 คน ดังแสดงในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 ประชากรโดยเฉลี่ย จำแนกตามสถานภาพแรงงาน จังหวัดกระบี่

สถานภาพแรงงาน	ปี					
	2540	2541	2542	2543	2544	2545
จำนวนประชากร	318,390	322,656	325,557	329,265	332,517	335,933
กำลังแรงงานรวม	161,899	171,391	182,850	176,884	167,630	166,420
1.กำลังแรงงานปัจจุบัน	161,899	171,303	182,850	176,781	167,430	166,420
- ผู้มีงานทำ	154,358	165,677	180,382	174,149	165,658	163,312
ในภาคเกษตรกรรม	105,547	104,123	126,372	119,731	103,713	98,794
นอกภาคเกษตรกรรม	48,812	61,555	53,016	54,418	61,945	64,518
- ผู้ไม่มีงานทำ	7,541	5,626	2,468	2,632	1,773	3,108
2.กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	-	88	-	103	200	-
ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	59,843	53,600	44,909	54,483	52,664	56,823
ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี หรือ 15 ปีขึ้นไป (ตั้งแต่ปี 2544)	96,648	97,664	97,798	97,898	112,223	112,690
อัตราการว่างงาน	4.66	3.29	1.34	1.47	1.06	1.86
อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน	73.02	76.32	80.28	76.46	76.10	74.54

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากตารางที่ 3.3 จะเห็นว่า ตั้งแต่ปี 2540 – 2545 อัตราการว่างงานของกำลังแรงงานในจังหวัดกระบี่นั้น มีแนวโน้มลดลง โดยเป็นการทำงานนอกภาคเกษตรกรรมมากขึ้น จาก 48,812 คน ในปี 2540 เป็น 64,518 คน ในปี 2545 ในขณะที่มีการทำงานในภาคเกษตรกรรมลดลง จาก 105,547 คน ในปี 2540 เป็น 98,794 คน ในปี 2545

3.3.2 จังหวัดตรัง

ข้อมูลจากกลุ่มงานสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัดตรัง (www.trang.go.th) ได้ให้ข้อมูลเบื้องต้นของจังหวัดตรังไว้ดังนี้

ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดตรังอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทย เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่จังหวัดเลียบชายฝั่งทะเลตะวันตกของมหาสมุทรอินเดีย ยาวตลอดแนวเขตจังหวัดถึง 119 กม. ประมาณเส้นรุ้งที่ 7 องศา 31 ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ 99 องศา 38 ลิปดาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ตามเส้นทางสายเพชรเกษม 828 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 4,941.439 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,088,399.375 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อด้านจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	จดอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช และอำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่
ทิศใต้	จดอำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล และทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย
ทิศตะวันออก	จดอำเภอควนขนุน อำเภอกงหรา อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง (มีเทือกเขาบรรทัดกั้นอาณาเขต)
ทิศตะวันตก	จดอำเภอคลองท่อม เกาะลันตา จังหวัดกระบี่และทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย

สภาพภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่โดยทั่วไปจะเป็นเนินสูง ๆ ต่ำ ๆ สลับด้วยภูเขาใหญ่เล็กกระจายอยู่ทั่วไป พื้นที่ราบเรียบมีจำนวนน้อยซึ่งใช้เป็นแหล่งเพาะปลูกข้าว ทางทิศตะวันออกมีเทือกเขาบรรทัดยาวจากตอนเหนือจดตอนใต้ และเป็นแนวเขตแบ่งจังหวัดตรังกับจังหวัดพัทลุง ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย สภาพป่าเป็นป่าดิบชื้น มี ป่าชายเลนสำหรับท่องเที่ยวที่อยู่ติดกับทะเล มีพื้นที่เป็นเกาะจำนวน 46 เกาะ อยู่ในพื้นที่อำเภอกันตัง 12 เกาะ อำเภอปะเหลียน 13 เกาะ และอำเภอสิเกา 21 เกาะ

ลักษณะภูมิอากาศ

ถึงแม้ว่าจังหวัดตรังจะมีความชื้นสัมพัทธ์สูงด้วยอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ช่วงเดือนตุลาคม-มกราคม และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ช่วงเดือนพฤษภาคม-กันยายน จนทำให้มีฝนตกตลอดปีก็ตามแต่เมื่อถึงประมาณปลายเดือนพฤศจิกายน ตอนต้นเดือนธันวาคม ชาวตรังก็จะได้สัมผัสกับอากาศเย็นสบายไร้เมฆ ของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ บรรยากาศปลอดโปร่ง

เช่นนี้ พอดีกับการจัดงานวันเฉลิมพระชนมพรรษาขึ้น ณ บริเวณศาลากลางจังหวัด อันเป็นงานเทศกาลสำคัญประจำปีที่ชาวตรังได้ตั้งชื่อเรียก ลมมรสุมอันเย็นกายเย็นใจนี้ว่า "ลมงานเฉลิม" เป็นที่ติดปากกันทั่วไป จวบจนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ก็จะเป็นช่วงที่มักมีอากาศหนาวเย็นที่สุด อุณหภูมิจะลดลงได้ถึง 15 องศาเซลเซียสทีเดียว แต่ก็กลับขึ้นสูงถึง 39 องศาเซลเซียสได้ในช่วงเดือนเมษายน หากแต่เป็นระยะเวลาสั้น ๆ เท่านั้นเพราะไม่นานนักอากาศก็จะเข้าสู่ภาวะของเย็นขึ้นระดับ 27.4 องศาเซลเซียส อันเป็นอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปีของเมืองตรัง นั่นเอง และในปี 2541 จังหวัดตรัง มีอุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 28.21 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยตลอดปี 35.91 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยตลอดปี 22.12 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ตลอดปี ประมาณ 81.37 % ความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดเฉลี่ยตลอดปี 98.67 % ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดเฉลี่ยตลอดปี 46.25 % จำนวนวันที่มีฝนตกตั้งแต่ 0.1 มิลลิเมตรขึ้นไป มีทั้งหมด 173 วัน 104 วัน ปริมาณน้ำฝนตกตลอดปี 2,000.80 มิลลิเมตร

สภาพอากาศ ของจังหวัดตรังแบ่งได้เป็น 3 ฤดู คือ

ฤดูร้อน	เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม
ฤดูฝน	เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม
ฤดูหนาว	เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์

ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งน้ำ

ป่าไม้

เพื่อความภาคภูมิใจในป่าดงดิบหนาที่บอันสมบูรณ์บนเทือกเขาบรรทัด ที่โอบล้อมตัวจังหวัดให้คงความขลังอยู่ไม่วาย จังหวัดตรังจึงได้ ประกาศพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ 64 ป่า เป็นเนื้อที่ 1,475,797 ไร่ หรือร้อยละ 48.02 ของพื้นที่ทั่วจังหวัด ซึ่งป่าไม้ของเมืองตรังนั้นมีทั้งป่าบกและป่าชายเลน ส่วนที่เป็นบกนั้นได้มีนโยบายปิดป่าโดยให้หยุดการทำไม้ป่าบกไปตั้งแต่ปี 2532 และสำหรับชายเลนเลี้ยงบฝั่งทะเลอันดามันอันได้แก่อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม เขาปู-ย่า หมูเกาะเกตรา เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด เขตห้ามล่าสัตว์ป่า 4 แห่ง ได้แก่ หมูเกาะลิบง ป่าคลองลำชาน เขาพระ-บางคราม,และเขาน้ำพราย ซึ่งทางราชการจังหวัดตรังได้กวัดขันดูแลอย่างจริงจังสามารถสกัดกั้นการบุกรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่นและระบบนิเวศน์โดยรวมของประเทศในอนาคต

แร่ธาตุ

ลึกลงไปได้ผิวดินของจังหวัดยังมีขุมทรัพย์ที่ธรรมชาติได้ประทานให้ ปรากฏในรูปของ แร่ธาตุ อันจะนำมาซึ่งประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้อย่างมหาศาล ซึ่งแร่ธาตุที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่

แบไรท์ ดีบุก และลิกไนต์ โดยในเขตจังหวัดนั้น เปิดทำการผลิตแร่อยู่ 2 ประเภท คือ เหมืองแร่แบไรท์ ที่ตำบลลิพัง อำเภอปะเหลียน เป็นเหมืองหอบ ส่งออกจำหน่ายให้กับประเทศมาเลเซีย ที่ท่าเรือกันตัง และเหมืองแร่ถ่านหิน (ลิกไนต์) ที่ตำบลนาเกลือ อำเภอกันตัง อีกทั้งยังมีโครงการสำรวจแหล่งแร่โคลัมไบท์ที่ตำบล โคนะบ๋า และตำบลเขาวิเศษ เพื่อนำเอาทรัพยากรใต้ดินขึ้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่มวลมนุษยชาติให้คุ้มค่าที่สุดที่จะพึงกระทำได้

แหล่งน้ำธรรมชาติ จังหวัดตรังมีแม่น้ำลำคลองที่สำคัญอยู่ 2 สาย คือ

แม่น้ำตรัง มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัด ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุงและจากเทือกเขาเขตจังหวัดกระบี่ มีความยาวประมาณ 123 กิโลเมตร มีลำน้ำสาขาที่สำคัญ 7 สายได้แก่ คลองชี คลองท่าประดู่ คลองกะปาง คลองมวน คลองยางยวน คลองลำภูรา และคลองนางน้อย แม่น้ำนี้ไหลผ่านท้องที่จังหวัดตรัง 5 อำเภอคือ อำเภอรัษฎา อำเภอห้วยยอด อำเภอกันตัง อำเภอเมืองตรังและอำเภอกันตัง แล้วไหลลงทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย ที่ปากน้ำกันตัง อำเภอกันตัง

แม่น้ำปะเหลียน มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัดในเขตจังหวัดพัทลุง และจังหวัดสตูล มีความยาวประมาณ 58 กิโลเมตร มีลำน้ำสาขาที่สำคัญ 7 สาย ได้แก่ คลองปะเหลียน คลองลำแคลง คลองลำปลอก คลองห้วยด้วน คลองลำพิกุล คลองโพรงจระเข้ (คลองใหญ่) และคลองลำชาน แม่น้ำนี้ไหลผ่านท้องที่จังหวัดตรัง 2 อำเภอ คือ อำเภอย่านตาขาวและอำเภอปะเหลียน แล้วไหลลงสู่ทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย ที่ปากแม่น้ำปะเหลียน อำเภอปะเหลียน

ลำน้ำ จังหวัดตรังมีอาณาเขตติดต่อกับชายทะเล ด้านทะเลอันดามันมหาสมุทรอินเดีย มีความยาวประมาณ 119 กิโลเมตร จึงอุดมไปด้วยสัตว์น้ำนานาชนิด

นอกจากนี้จังหวัดตรังยังมีรังนกตามเกาะต่าง ๆ ในเขตอำเภอกันตัง อำเภอปะเหลียน และอำเภอสิเกา

ภาวะเศรษฐกิจโดยรวม

จังหวัดตรังมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในปี พ.ศ.2543 เท่ากับ 26,391 ล้านบาท ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว 42,226 บาทต่อปี รายได้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับการกสิกรรม ร้อยละ 23.56 คิดเป็นมูลค่า 6,219 ล้านบาท รองลงมาเป็นการค้าส่งและการค้าปลีก ร้อยละ 14.41 คิดเป็นมูลค่า 3,804 ล้านบาท และสาขาบริการ ร้อยละ 13.26 คิดเป็นมูลค่า 3,499 ล้านบาท

ภาคเกษตรกรรม

อาชีพการเกษตรของจังหวัดตรังโดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการทำสวนยางพารา ทำนา สวนปาล์มน้ำมัน การปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น และการปลูกพืชไร่ พืชผัก โดยแยกชนิด พืชหลักๆ ออกได้ดังนี้ คือ

1. ยางพารา จังหวัดตรัง มีพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งสิ้น 1,336,853 ไร่ พื้นที่ให้ผล 1,184,558 ไร่ ผลผลิตรวม 298,165.49 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากการขาดการบำรุงรักษา ขาดการใช้ปุ๋ย บำรุงหรือใช้ปุ๋ยบำรุงค่อนข้างน้อย ปัจจัยในการผลิตต่าง ๆ มีราคาสูงตามสภาวะค่าของเงิน ต้นทุนการผลิตสูง ราคาที่จำหน่ายอยู่ในระดับคุ้มทุน (สำหรับในปี 2545) ความไม่แน่นอนของฤดูกาลผลิต ช่วงฤดูกาลที่มีฝนตกชุก จำนวนวันกรีดยางพาราลดน้อยลง ทำให้รายได้ลดลงด้วย

2. ปาล์มน้ำมัน จังหวัดตรัง มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งสิ้น 79,039 ไร่ พื้นที่ให้ผล 63,749 ไร่ ผลผลิตรวม 156,086.85 ตัน การปลูกปาล์มน้ำมันของจังหวัดตรังเป็นพันธุ์ปาล์มน้ำมันที่เกษตรกรซื้อจากพ่อค้า ซึ่งมีคุณภาพไม่ตรงต่อสายพันธุ์และมีการปลอมปนต้นพันธุ์ ทำให้ผลผลิตต่อไร่ค่อนข้างต่ำ หรือไม่มีผลผลิต ทำให้เกษตรกรได้รับความเสียหาย และขาดรายได้ไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน ส่วนสภาพพื้นที่การปลูกนั้นปรากฏว่า บางพื้นที่มีการปลูกปาล์มน้ำมันที่ไม่เหมาะสม และการใช้ปัจจัยการผลิตยังไม่ถูกต้องมากนัก เช่น การใช้ปุ๋ยหรือสารเคมีไม่ถูกต้อง และต้นทุนการผลิตสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน

3. ข้าว จังหวัดตรัง มีพื้นที่ปลูกข้าวทั้งสิ้น 34,320 ไร่ พื้นที่ให้ผล 33,633 ไร่ ผลผลิตรวม 132,808.24 ตัน ซึ่งการปลูกข้าวของเกษตรกรในส่วนใหญ่เป็นการปลูกข้าวเพื่อการบริโภคในครัวเรือน

4. ไม้ผล ไม้ผลเป็นพืชทางเลือกใหม่อีกทางหนึ่งของเกษตรกรในจังหวัดตรัง จากการปลูกแทนสวนยางเก่า และจากการเปลี่ยนพื้นที่นาให้เหมาะสมเป็นการปลูกไม้ผล หรือจากความเหมาะสมของศักยภาพของพื้นที่การปลูกไม้ผล โดยมีไม้ผลที่สำคัญ ได้แก่ ทุเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง กล่าวกันว่า รวมพื้นที่ปลูกไม้ผลทั้งสิ้น 53,064 ไร่ พื้นที่ให้ผล 32,448 ไร่ ผลผลิตรวม 59,500.74 ตัน มูลค่าผลผลิต 421.78 ล้านบาท

การประมง

- การประมงพื้นบ้าน หมายถึง การประมงที่ใช้เรือทำการประมงที่มีขนาด ความยาวไม่เกิน 10 เมตร เครื่องยนต์เรือขนาดไม่เกิน 30 แรงม้า ใช้เครื่องมือทำการประมงไม่ทันสมัยมากนัก เช่น อวนลอยกุ้งสามชั้น อวนจมปู อวนลอยปลา ลอบปลา แร้วปู จันปู ฯลฯ แหล่งทำการประมงจะอยู่ในบริเวณชายฝั่งออกทำการประมงเที่ยวละ 2-3 คน ส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานในครอบครัว หรือจ้างไม่เกิน 2 คน สัตว์น้ำที่เป็นรายได้หลักของชาวประมงพื้นบ้าน ได้แก่ กุ้งทะเล ปูม้า ปลาเห็ดโคน ปลาทุ ปลาลัง ปลาสีกุน ปลาหลังเขียว เป็นต้น เนื่องจากลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดตรังเป็นชายทะเลยาวประมาณ 119 กิโลเมตร และมีเกาะจำนวน 46 เกาะรวมทั้งพื้นที่ป่าชายเลนที่อุดมสมบูรณ์ที่เหมาะสมกับการเป็นแหล่งเลี้ยงตัว และอยู่อาศัยของสัตว์น้ำ ทำให้บริเวณชายฝั่งของจังหวัดตรังมีสัตว์น้ำอุดมสมบูรณ์ มีการลักลอบเข้ามาทำการประมงในเขตอนุรักษ์ โดยเฉพาะเรืออวนลาก เรืออวนรุน รวมทั้งเครื่องมือทำการประมงชนิดอื่น เช่น เรืออวนล้อมปลากะตักปั่นไฟ ทำให้สัตว์น้ำที่เป็นรายได้หลักของชาวประมงพื้นบ้านมีปริมาณลดลง ในปัจจุบันได้มีปัญหาคความขัดแย้งระหว่างกลุ่มชาวประมงพื้นบ้านกับกลุ่มชาวประมงอวนรุนสำนักงานประมงจังหวัดตรังจึงได้จัดทำโครงการปรับเปลี่ยนเครื่องมือประมงเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวและจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์โดยให้องค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากร และปฏิบัติงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- การทำประมงเชิงพาณิชย์ การทำประมงพาณิชย์อาจแบ่งเป็น การทำการประมงในน่านน้ำไทย และการประมงนอกน่านน้ำ เครื่องมือทำการประมงที่สำคัญ ได้แก่ อวนลาก อวนล้อมจับ เป็นต้น ปัจจุบันทรัพยากรสัตว์น้ำในน่านน้ำไทยลดลงมาก ทำให้เรือประมงพาณิชย์ส่วนใหญ่ จะออกไปทำการประมงนอกน่านน้ำ แหล่งทำการประมงนอกน่านน้ำที่สำคัญในบริเวณทะเลอันดามัน ได้แก่ น่านน้ำของประเทศพม่า อย่างไรก็ตามเรืออวนล้อมจับขนาดกลางและเรืออวนลากขนาดเล็ก ยังสามารถทำการประมงในน่านน้ำไทย แต่ยังคงมีปัญหาน้ำมันเชื้อเพลิงราคาแพง และขาดแคลนแรงงานประมง

ปริมาณสัตว์น้ำและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้

- ผลผลิตสัตว์น้ำที่จับได้จากทะเลประมาณ 492,709,074 กก./ปี คิดเป็น มูลค่าประมาณ 2,705.72 ล้านบาท

- ผลผลิตสัตว์น้ำจืดที่จับได้จากแหล่งน้ำธรรมชาติ ประมาณ 442,517 กก./ปี คิดเป็นมูลค่า 26.03 ล้านบาท

การปลูกล้วย

การเลี้ยงปลูกล้วยของจังหวัดตรัง มีการเลี้ยงกันแทบทุกครัวเรือน โดยเฉพาะการเลี้ยงกล้วยปิ้ง ได้แก่ กล้วยพื้นเมือง และเบ็ด โดยจะเลี้ยงเป็นอาชีพเสริม ในลักษณะเกษตรผสมผสาน หรือแบบเศรษฐกิจพอเพียง ครอบครัพละ 10-30 ตัว โดยเลี้ยงกล้วยปิ้งเพื่อเป็นอาหารโปรตีน เป็นการลดค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือน ที่เหลือก็จำหน่ายเป็นรายได้เสริม โดยใช้พื้นที่ในสวนยางพารา และพื้นที่หลังบ้านให้เป็นประโยชน์

การเลี้ยงปลูกล้วยขนาดใหญ่ โดยเฉพาะโคพื้นเมือง ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงแบบรายย่อย รายละประมาณ 3 – 5 ตัว โดยอาศัยพืชอาหารสัตว์จากแหล่งธรรมชาติ โดยเฉพาะสวนยางพารา และสวนปาล์ม

การเลี้ยงปลูกล้วยในแบบธุรกิจ หรือเป็นอาชีพหลัก มีเฉพาะสุกร กล้วยเนื้อ กล้วยไข่ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยผู้เลี้ยงจะได้รับเงินทุน การรับซื้อ และประกันราคาผลผลิตจากบริษัท ขนาดใหญ่

ภาคอุตสาหกรรม

การผลิตในภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดตรังนั้น โครงสร้างอุตสาหกรรมเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก การลงทุนส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับสาขาเกษตรกรรมเป็นสำคัญ

อุตสาหกรรมหลักที่สำคัญ

1. อุตสาหกรรมเกี่ยวกับยางพารา

- โรงงานผลิตน้ำยางข้น, ยางเครฟ, ยางแท่ง
- โรงงานยางแผ่นรมควัน, ยางแผ่นดิบ ยางแผ่นผึ่งแห้ง
- โรงงานยางรัดของ

2. อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม

- โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบ

3. อุตสาหกรรมไม้ยางพารา

- โรงงานเฟอร์นิเจอร์จากไม้ยางพารา
- โรงงานแปรรูปไม้ยางพารา
- โรงงานแปรรูปไม้ยางพาราเพื่อทำของเด็กเล่น
- โรงงานผลิตไม้วีเนียร์

4. อุตสาหกรรมอาหารทะเล

- อุตสาหกรรมห้องเย็น
- โรงงานอาหารกระป๋อง

- โรงงานปลาป่น
- โรงงานผลิตเนื้อปลาบดแช่แข็ง

5. อุตสาหกรรมอาหาร

- ผลิตบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป

โครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคม และขนส่ง

สภาพการณ์ด้านการขนส่งปัจจุบันของจังหวัดตรัง ส่วนใหญ่ประชาชนนิยมเดินทางด้านรถโดยสารประจำทางเป็นอันดับหนึ่ง และรถไฟหรือเครื่องบินเป็นอันดับรอง สำหรับการขนส่งสินค้าจะนิยมใช้การขนส่งด้วยรถบรรทุกเป็นอันดับหนึ่ง และใช้การขนส่งทางรถไฟหรือเครื่องบินบ้างเล็กน้อย มีทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงจังหวัด และเส้นทางมาตรฐานหลายสายทำให้การเดินทางติดต่อภายในจังหวัด การเดินทางสู่จังหวัดใกล้เคียง และกรุงเทพมหานคร เป็นไปโดยสะดวก ซึ่งสามารถแบ่งได้ 4 ทาง ดังนี้ ทางถนน ทางรถไฟ ทางอากาศ ทางน้ำ

การไฟฟ้า

การใช้ไฟฟ้าของจังหวัดตรัง ส่วนมากซื้อจาก กฟผ. รองลงมาซื้อจากโครงการพลังงานแห่งชาติเขื่อนลําปลอก และผลิตจากเครื่องยนตดีเซลกํานิดไฟฟ้า ตามลำดับ และ มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า ปี 2541 จำนวน 102,830 ราย และมีหมู่บ้านที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน 5 หมู่บ้าน รายได้และค่าธรรมเนียมจากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ปี 2541 แยกเป็น ค่ากระแสไฟฟ้า 776,324 ล้านบาท ค่าธรรมเนียม 6,037 ล้านบาท ปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้าสูงสุดในปัจจุบัน 69.7 เมกกะวัตต์/วัน

การประปา

การประปาของจังหวัดตรัง ขึ้นตรงต่อสำนักงานประปาเขต 5 สงขลา มีกำลังการผลิตทั้งสิ้น 950 ลบ.ม./ชั่วโมง มีจำนวนผู้ใช้น้ำประปา 16,828 ครัวรัว ปริมาณน้ำที่ใช้ 209,542 ลบ.ม./เดือน และรายได้จากการดำเนินการ 3,649,146 บาท/เดือน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2541

โทรศัพท์

จังหวัดตรังมีชุมสายโทรศัพท์ที่เปิดให้บริการแล้วจำนวน 33 ชุมสาย เป็นโครงข่ายขององค์การโทรศัพท์ จำนวน 12 ชุมสาย และเป็นโครงข่ายของบริษัท TT&T (โครงการ 1.5 ล้านเลขหมาย) จำนวน 21 ชุมสาย และจะมีเพิ่มในโครงข่ายขององค์การโทรศัพท์ ปี 2542 อีก 5 ชุมสาย เมื่อสิ้นสุด ปี 2542 จะมีชุมสายรวมทั้งหมด จำนวน 38 ชุมสาย ทศท. มีจำนวนเลขหมายเต็มทั้งหมด 18,092 เลขหมาย แต่มีจำนวนเลขหมายที่เปิดใช้เพียง 11,658 เลขหมาย โครงข่ายของโครงการ 1.5 ล้านเลขหมาย ของบริษัท TT&T มีจำนวนเลขหมายเต็มทั้งหมด 18,784 เลขหมาย แต่มีจำนวนเลขหมายที่เปิดใช้เพียง 14,282 เลขหมาย และมีโทรศัพท์สาธารณะแบบหยอดเหรียญ จำนวน 291 ตู้ แบบใช้บัตร 223 ตู้ ทางไกลชนบท 853 ตู้

แรงงาน

จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติระบุว่าในปี 2545 (ข้อมูลปีล่าสุด) จังหวัดตรัง มีประชากรทั้งสิ้น 636,064 คน มีกำลังแรงงานรวมเท่ากับ 336,153 คน แยกเป็นแรงงานปัจจุบัน และแรงงานที่รอฤดูกาล แต่เนื่องจากในปี 2545 จังหวัดตรังไม่มีกำลังแรงงานรอฤดูกาล ดังนั้น กำลังแรงงานปัจจุบันจึงมีจำนวนเท่ากับกำลังแรงงานรวม คือเท่ากับ 336,153 คน ดังแสดงในตารางที่ 3.4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.4 ประชากรโดยเฉลี่ย จำแนกตามสถานภาพแรงงาน จังหวัดตรัง

สถานภาพแรงงาน	ปี					
	2540	2541	2542	2543	2544	2545
จำนวนประชากร	604,487	611,821	616,989	623,464	629,565	636,064
กำลังแรงงานรวม	316,177	347,167	358,078	351,259	334,895	336,153
1.กำลังแรงงานปัจจุบัน	316,152	350,167	357,949	351,064	333,940	336,153
- ผู้มีงานทำ	311,501	339,901	349,020	346,188	330,057	332,741
ในภาคเกษตรกรรม	177,881	214,235	221,008	168,395	164,199	181,659
นอกภาคเกษตรกรรม	133,620	125,665	127,814	177,793	165,858	151,082
- ผู้ไม่มีงานทำ	4,652	7,266	8,929	4,876	3,883	3,412
2.กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	25	-	129	195	955	-
ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	114,814	89,690	84,079	97,407	94,607	99,185
ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี หรือ 15 ปีขึ้นไป (ตั้งแต่ปี 2544)	173,497	174,964	174,831	174,798	200,063	200,727
อัตราการว่างงาน	1.44	2.10	2.49	1.39	1.16	1.02
อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน	73.35	79.47	80.99	78.29	77.97	77.22

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากตารางที่ 3.4 จะเห็นว่า ตั้งแต่ปี 2540 – 2545 อัตราการว่างงานของกำลังแรงงานในจังหวัดตรังนั้น จะอยู่ที่ประมาณร้อยละ 1 - 2 โดยมีกำลังแรงงานอยู่ทั้งในภาคเกษตรกรรมและนอกภาคเกษตรกรรม ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน กล่าวคือ ตั้งแต่ปี 2540 – 2545 มีแรงงานอยู่ในภาคเกษตรกรรมคิดเป็นร้อยละ 57.10 63.03 63.32 48.64 49.75 และ 54.59 ตามลำดับ ที่เหลือคือแรงงานที่อยู่นอกภาคเกษตรกรรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.3.3 จังหวัดพัทลุง

ข้อมูลจากกลุ่มงานสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัดพัทลุง(www.pattalung.go.th) ได้ให้ข้อมูลเบื้องต้นของจังหวัดพัทลุงไว้ดังนี้

ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดพัทลุง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของภาคใต้ของประเทศไทย ระหว่างละติจูดที่ 7 องศา 6 ลิปดาเหนือ ถึง 7 องศา 53 ลิปดาเหนือ และลองจิจูดที่ 9 องศา 44 ลิปดาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางสายเอเชีย (ทางหลวงหมายเลข 41) เป็นระยะทางประมาณ 858 กิโลเมตร และตามเส้นทางรถไฟระยะทาง ประมาณ 846 กิโลเมตร ความยาวของจังหวัดจากทิศเหนือไปทิศใต้ประมาณ 78 กิโลเมตร และความกว้างจากทิศตะวันออกไปทิศตะวันตก ระยะทางประมาณ 53 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 3,424.473 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,140,296 ไร่ (พื้นดิน 1,919,446 ไร่ พื้นน้ำ 220,850 ไร่) มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช และอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอควนเนียง อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา และอำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับทะเลสาบสงขลา ซึ่งเป็นน่านน้ำติดต่อกับอำเภอระโนด อำเภอกระแสดินธุ์ อำเภอสทิงพระและอำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับเทือกเขาบรรทัด ซึ่งเป็นแนวติดต่อกับอำเภอห้วยยอด อำเภอเมือง อำเภอนาโยง อำเภอย่านตาขาว และอำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

สภาพภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่มีลักษณะเป็นภูเขาและที่ราบสูง ทางด้านตะวันตกอันประกอบด้วยเทือกเขาบรรทัด มีระดับสูงจากน้ำทะเลปานกลางประมาณ 50- 1,000 เมตร ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ เช่น สวนยางพารา สวนไม้ผลและไม้ยืนต้น ถัดลงมาทางด้านตะวันออกเป็นที่ราบสลับที่ดอน มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ย 0 - 15 เมตร บริเวณนี้ส่วนใหญ่ปลูกข้าว ยางพารา มะพร้าว พืชผัก และพืชไร่ชนิดต่างๆ โดยมีอัตราความลาดชัน 1 : 1,000 จากทิศตะวันตกมาสู่ทิศตะวันออกของจังหวัด

ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศมี 2 ฤดูกาล คือ ฤดูร้อน และฤดูฝนได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ย 1,853.5 มิลลิเมตรต่อปี จำนวนวันฝนตกเฉลี่ย 154 วันต่อปี อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 29.3 องศาเซลเซียสในเดือนเมษายน และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 26.7 องศาเซลเซียสในเดือนธันวาคม อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 28.14 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์อยู่ระหว่าง 75 - 83 เปอร์เซ็นต์ โดยเฉลี่ย 78.7 เปอร์เซ็นต์ และความเร็วลมประมาณ 1-2 เมตรต่อวินาที ปริมาณการระเหยของน้ำ ประมาณ 3.3 - 5.5 มิลลิเมตรต่อวัน

ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งน้ำ

ทรัพยากรดิน

ดินในจังหวัดพัทลุงมี 51 ชนิด 10 ชนิดคล้าย 31 หน่วยดินไม่สัมพันธ์ 14 หน่วยดินสัมพันธ์ และ 2 หน่วยดินเบ็ดเตล็ด รวมทั้งสิ้น 108 หน่วยแผนที่ดิน แต่ถ้าวบรวมเป็นกลุ่มชนิดดินใหญ่ ๆ ที่เหมาะสมกับพืชเศรษฐกิจแล้วจะมีอยู่ 26 กลุ่มชนิดดิน ส่วนใหญ่เหมาะสำหรับปลูกยางพารา ข้าว พืชผัก ไม้ผล และปาล์มน้ำมัน (สถานีพัฒนาที่ดิน มกราคม 2545)

ทรัพยากรน้ำ

- น้ำฝนมีปริมาณฝนโดยเฉลี่ย 1,853.5 มม.ต่อปี
- น้ำท่ามีปริมาณ 2,590.6 ล้าน ลบ.ม.ต่อปี และมีระบบชลประทานมากที่สุดในประเทศไทย
- น้ำใต้ดินมี 3 ประเภท คือ
 - 1) แหล่งน้ำใต้ดินหินตะกอน ให้น้ำได้ในระหว่าง 1-30 ลบ.ม.ต่อ ชม
 - 2) แหล่งน้ำใต้ดินที่พบตามรอยต่อของชั้นหินเนื้อละเอียด มีอัตราการให้น้ำ 0-50 ลบ.ม.ต่อ ชม.
 - 3) แหล่งน้ำใต้ดินที่พบเฉพาะแห่ง มีอัตราการให้น้ำ 5-20 ลบ.ม.ต่อ ชม.

ในปี 2545 มีผู้ใช้น้ำบาดาลที่ได้รับอนุญาต จำนวน 31 ราย เก็บค่าธรรมเนียมน้ำบาดาลได้ 321,774.59 บาท

แม่น้ำลำคลองที่สำคัญ

1. คลองป่าพะยอม มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัด ไหลผ่านอำเภอป่าพะยอม ควนขนุนไปลง ทะเลสาบสงขลาที่พุกควนเคร็ง มีความยาว ประมาณ 33 กิโลเมตร
2. คลองท่าแนะ มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัด ไหลผ่านอำเภอสรีบรรพต ควนขนุน ไปลงทะเลสาบสงขลาที่บ้านปากประเหนือ มีความยาวประมาณ 38 กิโลเมตร

3. คลองนาท่อม มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัด ไหลผ่านอำเภอเมืองพัทลุง ไปลงทะเลสาบสงขลาที่บ้านลำปำ มีความยาวประมาณ 42 กิโลเมตร

4. คลองหลักสามหรือคลองสะพานหยี มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัด ไหลผ่านอำเภอกงหรา อำเภอเมืองพัทลุง อำเภอเขาชัยสน ไหลลงทะเลสาบสงขลา ที่บ้านปากพะเนียด มีความยาวประมาณ 35 กิโลเมตร

5. คลองท่าเขียด มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัด ไหลผ่านอำเภอตะโหมด อำเภอเขาชัยสน ไหลลงทะเลสาบสงขลาที่บ้านปากพล มีความยาวประมาณ 42 กิโลเมตร

6. คลองป่าบอน มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัด ไหลผ่านอำเภอป่าบอน อำเภอปากพะยูน ไหลลงทะเลสาบสงขลาที่บ้านพระเกิด มีความยาวประมาณ 40 กิโลเมตร

7. คลองพรุพ้อ มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัด เป็นคลองที่เป็นเส้นกั้นเขตแดนระหว่างจังหวัดพัทลุงกับจังหวัดสงขลา ไหลผ่านอำเภอป่าบอน อำเภอปากพะยูน ไหลลงทะเลสาบสงขลาที่บ้านท่าหยี มีความยาวประมาณ 36 กิโลเมตร

น้ำเพื่ออุปโภคและการเกษตร

แหล่งน้ำชลประทานที่มีอยู่ภายในจังหวัด ประกอบด้วยแหล่งน้ำตามโครงการขนาดใหญ่และขนาดกลาง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการขนาดเล็ก และโครงการขุดลอกหนองน้ำธรรมชาติ ที่สร้างแล้วถึงปีงบประมาณ 2545 รวม 258 โครงการ สามารถเก็บน้ำได้ 40.50 ล้าน ลบ.ม. และมีพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ 675,550 ไร่ หรือร้อยละ 48.06 ของพื้นที่ทำการเกษตรของจังหวัด 1,405,556 ไร่ ในปี 2544

ทรัพยากรป่าไม้

จากสถิติการป่าไม้ของประเทศไทย ปี 2544 ส่วนข้อมูลกลาง สำนักงานสารนิเทศกรมป่าไม้ พบว่า จังหวัดพัทลุง มีพื้นที่ป่าไม้เหลืออยู่จริง 546.5 ตารางกิโลเมตร หรือ 341,562.5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.67 ของเนื้อที่ทั้งจังหวัด ปัจจุบันได้มีการสงวนหวงห้ามพื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดพัทลุง ดังนี้

1. ป่าสงวนแห่งชาติตามกฎกระทรวง จำนวน 31 ป่า พื้นที่รวมประมาณ 756,469.25 ไร่ (ประมาณร้อยละ 35.34 ของเนื้อที่จังหวัด) ซึ่งได้จำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติออกเป็น

1.1 ป่าเพื่อการอนุรักษ์ เนื้อที่รวม 745,620.25 ไร่

1.2 ป่าเพื่อเศรษฐกิจ เนื้อที่รวม 180,549 ไร่

1.3 ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร เนื้อที่รวม 300 ไร่

2. พื้นที่ป่าที่ได้กำหนดเป็นเขตอนุรักษ์ตามกฎหมาย รวม 736,416 ไร่

แยกเป็น

- 1) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด เนื้อที่รวม 303,125 ไร่
- 2) อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า เนื้อที่รวม 177,000 ไร่
- 3) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย เนื้อที่รวม 104,375 ไร่
- 4) เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลสาบสงขลา เนื้อที่รวม 151,916 ไร่

สำหรับบริเวณควนซีเสียน ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย ได้ประกาศเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำแห่งแรกของประเทศไทย ตามอนุสัญญาแรมซาร์ ซึ่งมีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ.2541 (หากรวมพื้นที่พื้นน้ำและที่ดินนอกเขตป่าสงวนแห่งชาติที่รับผิดชอบเข้าไปด้วย จะมีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น 916 ไร่)

ทรัพยากรแร่

ในปี พ.ศ. 2545 จังหวัดพัทลุงมีเหมืองแร่ที่ได้รับสัมปทาน จำนวน 5 แปลง ได้รับอนุญาตให้หยุดทำเหมือง จำนวน 4 แปลง อนุญาตให้เปิดการทำเหมือง จำนวน 1 แปลง มีคนงาน 24 คน แร่ธาตุที่สำคัญคือ แร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินทรายแป้ง (เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) และมีรายได้จากค่าภาคหลวงแร่ เป็นเงิน 80,390.80 บาท ลดลงจากปี 2544 จำนวน 23,733.91 บาท

ภาวะเศรษฐกิจโดยรวม

โครงสร้างการผลิตของจังหวัดพัทลุงยังคงพึ่งพาสาขาเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 83.4 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีพื้นที่ทำการเกษตร 1,405,556 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 65.67 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด สภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดพัทลุง ในปี 2543 พบว่าประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว 28,694 บาทต่อปี โดยทั้งจังหวัดมีผลผลิตภัณฑืมวลรวม 14,978 ล้านบาท รายได้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับการค้าส่งและการค้าปลีกมากที่สุดถึงร้อยละ 22.55 คิดเป็นมูลค่า 3,378 ล้านบาท รองลงมาเป็นการทำกิจกรรม ร้อยละ 19.61 คิดเป็นมูลค่า 2,937 ล้านบาท และสาขาการบริการ ร้อยละ 17.94 คิดเป็นมูลค่า 2,687 ล้านบาท

ภาคเกษตรกรรม

ในจังหวัดพัทลุงมีการทำการปลูกพืชชนิดต่างๆ ดังนี้

- 1.ข้าว จังหวัดพัทลุงมีการปลูกข้าวทั้งนาปีและนาปรัง ดังนี้

-ข้าวนาปี จังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ปลูกข้าวนาปี ทั้งหมด 555,172 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 435 กิโลกรัม/ไร่ รวมผลผลิตทั้งจังหวัด ประมาณ 214,499.82 ตัน

-ข้าวนาปรัง มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังทั้งหมด 102,204 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 437 กิโลกรัม/ไร่ รวมผลผลิตทั้งจังหวัด ประมาณ 44,633.14 ตัน

- 2.ยางพารา มีพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งหมด 688,323 ไร่ มีพื้นที่ให้ผล 529,458 ไร่
- 3.ไม้ผล มีพื้นที่ปลูกไม้ผลทั้งหมด 60,359 ไร่ ให้ผลผลิตแล้วจำนวน 38,855 ไร่
- 4.พืชผัก มีพื้นที่ปลูกพืชทั้งหมด 11,308 ไร่ ผลผลิตทั้งหมดประมาณ 11,308 ตัน
- 5.พืชไร่ มีพื้นที่ปลูกพืชไร่ทั้งหมด 12,902 ไร่ ผลผลิตทั้งหมดประมาณ 12,902 ตัน

การปศุสัตว์

- โคเนื้อ มีอยู่ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง จำนวน 96,302 ตัว เกษตรกร 20,101 รายส่งออกจำหน่ายต่างจังหวัดเฉลี่ยประมาณเดือนละ 5,999 ตัว คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ 8,895,000 บาท/เดือน

- กระบือ มีจำนวน 2,105 ตัว เกษตรกร 208 ราย ส่วนใหญ่เลี้ยงมากในพื้นที่อำเภอควนขนุน รองลงมาคืออำเภอปากพะยูน และป่าพะยอม ใช้บริโภคภายในจังหวัด ส่งขายต่างจังหวัดในปริมาณน้อย

- ไก่เนื้อ มีการเลี้ยงมากที่สุดในภาคใต้ จำนวน 3,151 ตัว (ปริมาณน้ำนมดิบ 14,046 กิโลกรัม/วัน) เกษตรกรสามารถจำหน่ายน้ำนมดิบได้ในราคา 11.50 - 12.50 บาท/กก. มีโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์นม 1 แห่ง คือสหกรณ์โคนมพัทลุง จำกัด มีกำลังการผลิต 25 ตัน/วัน ปัจจุบันรับซื้อน้ำนมดิบจากเกษตรกรจังหวัดพัทลุง นครศรีธรรมราช สงขลา และสหกรณ์โคนมบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เฉลี่ยวันละประมาณ 16,438 กก./วัน

- สุกร จำนวน 114,192 ตัว เกษตรกร 5,902 ครัวเรือน ในแต่ละเดือนจังหวัดพัทลุงส่งสุกรขายต่างจังหวัดเฉลี่ยเดือนละประมาณ 8,887 ตัว เป็นมูลค่าประมาณ 28,438,400 บาท/เดือน

- แพะ แกะ จำนวน 5,325 ตัว เกษตรกร 737 ราย ส่วนใหญ่ใช้บริโภคในกลุ่มเกษตรกรมุสลิมภายในจังหวัด ส่งขายต่างจังหวัดจำนวนน้อยมาก

- ไข่ จำนวน 1,348,629 ตัว เกษตรกร 20,052 ราย เลี้ยงมากที่สุดคือ อำเภอควนขนุน รองลงมาคืออำเภอป่าบอน และอำเภอเมืองพัทลุง

- เป็ด จำนวน 298,424 ตัว เกษตรกร 7,853 ราย เลี้ยงมากเมืองพัทลุง รองลงมาคืออำเภอควนขนุน

การประมง

การประมงของจังหวัดพัทลุงในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ราษฎรประกอบอาชีพลักษณะทำการประมงแบบยังชีพ ในทะเลสาบตอนในและทะเลน้อย เครื่องมือที่ใช้ คือ แห ตาข่าย อวนลอย เป็นต้น และประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น เลี้ยงสัตว์ปลูกพืชควบคู่ไปกับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ทดแทนปริมาณสัตว์น้ำจากธรรมชาติที่จับได้ลดลง ซึ่งการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมี 2 ประเภท คือ

1.การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด มีการเลี้ยงทั่วไปทุกอำเภอ แต่จะพบมากบริเวณริมทะเลสาบสงขลา ทะเลน้อย เขตอำเภอควนขนุน เขาชัยสน เมืองพัทลุง ปากพะยูน บางแก้ว ปลาที่นิยมเลี้ยงมาก ได้แก่ ปลาดุกลูกผสม ปลานิล ปลาดตะเพียน ฯลฯ ซึ่งมีเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 9,725 ราย เนื้อที่ 3,917.32 ไร่

2.การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ส่วนใหญ่มีการเลี้ยงในเขตอำเภอปากพะยูนโดย เฉพาะในเขต ตำบลฝาละมี ปากพะยูน เกาะหมาก และเกาะนางคำ สัตว์ที่เลี้ยงจะมีคุณค่าทางเศรษฐกิจสูง ได้แก่ ปลากระพงขาว กุ้งกุลาดำ มีเกษตรกร(ที่อยู่ในทะเบียน) จำนวน 618 ราย เนื้อที่ 2,142.44 ไร่

ภาคอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดพัทลุง มีโรงงาน 2 จำพวก คือ ขนาดเล็กและขนาดกลาง รวมทั้งสิ้น 339 โรง เงินทุนรวม 929.95 ล้านบาท มีการจ้างงาน 28,801 คน โดยโรงงานจะกระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมืองพัทลุง อำเภอควนขนุน และอำเภอเขาชัยสน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.5 จำนวนโรงงาน เงินทุน คนงาน ตามหมวดอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง

หมวดอุตสาหกรรม	จำนวน (โรง)	เงินทุน (บาท)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	แรงม้า
อุตสาหกรรมกระดาษ	54	70,486,570	166	21	187	3,954.86
อุตสาหกรรมอาหาร	10	128,854,618	99	10	109	1,353.79
อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	1	400,000	5	0	5	31.06
อุตสาหกรรมเครื่องหนัง	19	6,140,000	100	0	100	2,774
อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	40	57,166,500	460	131	591	4,576.39
อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	14	93,740,899	227	165	392	1434.21
อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์	1	1,750,000	16	8	24	27.6
อุตสาหกรรมยาง	23	335,729,377	195	22	417	5,969.85
อุตสาหกรรมพลาสติก	3	12,228,000	37	21	58	309.08
อุตสาหกรรมโลหะ	25	61,129,500	126	95	221	2,023.85
อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	12	7,434,200	43	0	43	415.72
อุตสาหกรรมขนส่ง	27	79,172,700	172	23	195	812.39
อุตสาหกรรมสิ่งทอ	1	2,300,000	5	0	5	10
อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ	16	6,827,000	51	4	55	488.56
อุตสาหกรรมอื่น ๆ	93	66,594,000	374	25	399	14,289.43
รวมทั้งสิ้น	339	929,953,364	2,076	725	2,801	38,470.99

ที่มา: สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง 30 กันยายน 2545

โครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคมขนส่ง

การขนส่งทางบก

ทางรถยนต์ มีถนนตัดผ่านเกือบกึ่งกลางจากตัวจังหวัดจากทิศเหนือสู่ทิศใต้ คือ ทางหลวงหมายเลข 41 หรือ ถนนเอเชีย และทิศตะวันตกสู่ทิศตะวันออก คือ ถนนเพชรเกษม มีทางหลวงจังหวัดเชื่อมถึง 21 สายทาง 25 ตอนควบคุม ระยะทางทั้งสิ้นประมาณ 438.939 กิโลเมตร มีรถยนต์โดยสารประจำทางสามารถติดต่อกันทั่วถึงกันทุกอำเภอ / กิ่งอำเภอ การเดินทางระหว่างหมู่บ้านมีเส้นทาง ทางหลวงชนบท โยธาธิการและผังเมือง ท้องถิ่น และเส้นทางของส่วนราชการอื่นๆ ถนนจะใช้การได้ดีในฤดูแล้งแต่มีฝุ่นมาก และเส้นทางส่วนใหญ่มีน้ำท่วมในฤดูฝน

ทางรถไฟ

มีเส้นทางรถไฟสายใต้ผ่านจังหวัดพัทลุง ตั้งแต่อำเภอควนขนุน เมืองพัทลุง เขาชัยสน บางแก้ว ป่าบอนและปากพะยูนเป็นระยะทางประมาณ 78 กิโลเมตร มีรถไฟขนส่งผู้โดยสาร และรถขนส่งสินค้าผ่านทุกวันๆ ละ 22 ขบวน ซึ่งมีทั้งรถด่วน รถเร็ว รถธรรมดา ทำให้สามารถเดินทางเชื่อมต่อจังหวัดข้างเคียงได้สะดวก

ทางอากาศ

จังหวัดพัทลุงไม่มีสนามบินพาณิชย์ การเชื่อมโยงกับจังหวัดอื่นๆทาง อากาศ จะใช้สนามบินพาณิชย์ของจังหวัดตรัง ระยะทางประมาณ 62 กิโลเมตร และสนามบินพาณิชย์ขนาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ระยะทางประมาณ 109 กิโลเมตร สนามบินจังหวัดนครศรีธรรมราช ระยะทางประมาณ 120 กิโลเมตร

ทางน้ำ

จังหวัดพัทลุงมีส่วนที่ติดกับทะเลสาบสงขลา ดังนั้น การคมนาคมทางน้ำที่สำคัญ ได้แก่ การเดินทาง ระหว่างจังหวัดพัทลุงกับจังหวัดสงขลา ทำเทียบเรือโดยสาร 3 ท่า คือ ท่าเทียบเรือลำปำ อำเภอเมืองพัทลุง ท่าเทียบเรือทะเลน้อย อำเภอควนขนุน และท่าเทียบเรือปากพะยูน อำเภอปากพะยูน

ไฟฟ้า

ระบบไฟฟ้าในจังหวัดพัทลุง อยู่ในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ประชาชนมีไฟฟ้าใช้แล้วครอบคลุมใน 10 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ 66 ตำบล 645 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 95.79% ของหมู่บ้าน โดยมีสำนักงานไฟฟ้าส่วนภูมิภาค 10 แห่ง ครอบคลุมทุกอำเภอ

การประปา

การประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดพัทลุงมี 2 แห่ง คือ สำนักงานประปาพัทลุง อำเภอเมืองมีกำลังการผลิต 17,280 ลบ.ม./วัน มีผู้ใช้น้ำ 9,654 ราย แบ่งเป็นเขตจำหน่ายน้ำพัทลุง 9,400 ราย เขตจำหน่ายน้ำพนาสตง - ทะเลน้อย กำลังการผลิต 720 ลบ.ม./วัน มีผู้ใช้น้ำ จำนวน 254 ราย สำนักงานประปาเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน มีกำลังผลิต 1,050 ลบ.ม. มีผู้ใช้น้ำ 1,412 ราย แบ่งเป็นเขตจำหน่ายน้ำเขาชัยสน จำนวน 620 ราย เขตจำหน่ายน้ำท่ามะเดื่อ อำเภอบางแก้ว จำนวน 792 ราย ทั้งนี้ยังมีระบบประปาหมู่บ้านทั้งจังหวัด จำนวน 1,970 แห่ง บ่อน้ำบาดาล 7,079 บ่อ บ่อน้ำตื้น 35,957 บ่อ สระน้ำ 2,046 แห่ง ฝาย 267 แห่ง

โทรคมนาคม

การติดต่อสื่อสารโดยการไปรษณีย์โทรเลข มีอยู่ทุกอำเภอ และกิ่งอำเภอ สำหรับการให้บริการโทรศัพท์ ในจังหวัดพัทลุงขณะนี้ครอบคลุมทุกอำเภอและทุกตำบล มีโทรศัพท์สาธารณะระบบ TDMA 408 เลขหมาย ระบบดาวเทียม 145 เลขหมาย ระบบ 470 MHZ 17 หมายเลข

ตารางที่ 3.6 จำนวนเลขหมายตามชุมสายต่าง ๆ จังหวัดพัทลุง

ในปี 2545

จำนวน หมายเลข	ราชการ	บ้าน	ธุรกิจ	ทศท.	สาธารณะ	รวมเปิดใช้
15,377	824	9,617	934	168	1,026	12,569

ที่มา : โทรศัพท์จังหวัดพัทลุง 30 กันยายน 2545

ตารางที่ 3.7 สถานภาพเลขหมายเปิดใช้แยกประเภท จังหวัดพัทลุง
(ข้อมูล ณ 31 ตุลาคม 2545)

ชุมสาย	เลขหมาย เต็ม	ราชการ	บ้านพัก ธรรมดา	ธุรกิจ	ทศท.	สาธารณะ ทุกประเภท
พัทลุง	6234	463	4320	709	100	274
นาหมื่น	600	9	529	5	7	1
ควนขนุน	1713	83	1423	86	17	82
ศรีบรรพต	540	41	393	5	10	27
ทะเลน้อย	475	17	344	0	5	26
ตะโหมด	824	53	573	83	17	63
กงหรา	424	37	355	1	2	20
ปากพะยูน	729	50	616	24	4	26
เขาชัยสน	692	38	609	10	4	27
ท่ามะเดื่อ	576	33	455	11	2	20
พัทลุง TDMA	2,570	0	0	0	0	460
รวม	15,377	824	9,617	934	168	1,026

ที่มา : โทรศัพท์จังหวัดพัทลุง 30 กันยายน 2545

แรงงาน

จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติระบุว่าในปี 2545 (ข้อมูลปีล่าสุด) จังหวัดพัทลุง มีประชากรทั้งสิ้น 531,583 คน มีกำลังแรงงานรวมเท่ากับ 289,289 คน แยกเป็นแรงงานปัจจุบัน และแรงงานที่รอฤดูกาล แต่เนื่องจากในปี 2545 จังหวัดพัทลุงไม่มีกำลังแรงงานรอฤดูกาล ดังนั้น กำลังแรงงานปัจจุบันจึงมีจำนวนเท่ากับกำลังแรงงานรวม คือเท่ากับ 289,289 คน ดังแสดงในตารางที่ 3.8

ตารางที่ 3.8 ประชากรโดยเฉลี่ย จำแนกตามสถานภาพแรงงาน จังหวัดพัทลุง

สถานภาพแรงงาน	ปี					
	2540	2541	2542	2543	2544	2545
จำนวนประชากร	505,289	511,921	534,389	522,340	526,849	531,583
กำลังแรงงานรวม	256,984	273,815	283,992	287,780	290,706	289,289
1.กำลังแรงงานปัจจุบัน	256,767	269,981	283,761	287,780	289,637	289,289
- ผู้มีงานทำ	252,276	171,610	268,337	282,307	280,298	284,335
ในภาคเกษตรกรรม	162,009	147,263	157,500	169,500	155,062	161,153
นอกภาคเกษตรกรรม	90,267	109,650	110,741	112,807	125,236	123,182
- ผู้ไม่มีงานทำ	4,491	16,902	15,424	5,473	9,339	4,954
2.กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	217	-	231	-	1,069	-
ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	106,608	95,142	89,498	91,513	71,624	77,545
ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี หรือ 15 ปีขึ้นไป (ตั้งแต่ปี 2544)	141,698	142,964	142,897	143,048	164,520	164,748
อัตราการว่างงาน	1.74	6.21	5.49	1.94	3.20	1.72
อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน	70.69	74.22	72.80	75.86	80.23	78.86

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากตารางที่ 3.8 จะเห็นว่า ในปี 2541 และ 2542 อัตราการว่างงานของกำลังแรงงานในจังหวัดพัทลุงเพิ่มขึ้นอย่างมากจากการมีอัตราการว่างงานเท่ากับร้อยละ 1.74 ในปี 2540 เป็น 6.21 และ 5.49 ในปี 2541 และ 2542 ตามลำดับ หลังจากนั้นหลังจากปี 2542 อัตราการว่างงานจึงลดลงเหลือเพียงร้อยละ 1.94 ในปี 2543 3.20 ในปี 2544 และ 1.72 ในปี 2545 แรงงานส่วนใหญ่ประมาณ 160,000 คน ยังทำงานอยู่ภาคเกษตรกรรม แต่จำนวนแรงงานที่ทำงานอยู่นอกภาคเกษตรกรรมกลับมีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จาก 90,267 คน ในปี 2540 เป็น 123,182 คน ในปี 2545

3.3.4 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อมูลจากกลุ่มงานสารสนเทศและกระสื่อสารสำนักงานจังหวัดนครศรีธรรมราช (www.nakhonsithammarat.go.th) ได้ให้ข้อมูลเบื้องต้นของจังหวัดนครศรีธรรมราช ไว้ดังนี้

ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดนครศรีธรรมราชตั้งอยู่ทางภาคใต้ตอนกลาง ระหว่างเส้นรุ้งที่ 8-10 องศาเหนือ เส้นแวงที่ 99 - 15 - 100 - 05 องศาตะวันออก ระยะห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยเส้นทางรถไฟ 816 กิโลเมตร โดยรถยนต์ 860 กิโลเมตร จังหวัดนครศรีธรรมราช มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศใต้	ติดจังหวัดตรัง พัทลุง และจังหวัดสงขลา
ทิศตะวันออก	ติดอ่าวไทย ซึ่งมีฝั่งทะเลยาว 225 กิโลเมตร
ทิศตะวันตก	ติดจังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดกระบี่

สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดนครศรีธรรมราช แตกต่างไปตามลักษณะของเทือกเขานครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นเทือกเขาที่มีความยาวตามคาบสมุทรม เป็นผลให้ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดนครศรีธรรมราช แบ่งได้เป็น 3 ส่วน คือ

บริเวณเทือกเขาตอนกลาง ได้แก่ บริเวณเทือกเขานครศรีธรรมราช มีอาณาเขตตั้งแต่ตอนเหนือของจังหวัดลงไปถึงตอนใต้สุดบริเวณพื้นที่ของอำเภอที่อยู่ในเขตเทือกเขาตอนกลาง ได้แก่ อำเภอเมือง สิชล ชนอม ท่าศาลา ลานสกา พรหมคีรี ร่อนพิบูลย์ และอำเภอชะอวดในเขตเทือกเขาที่มีเขาสูงสุดในจังหวัด คือ เขาหลวง ซึ่งสูงประมาณ 1,835 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง บริเวณที่ราบชายฝั่งด้านตะวันออก ได้แก่ บริเวณถัดจากเทือกเขาตอนกลางไปทางทิศตะวันออกถึงฝั่งทะเลอ่าวไทยอาจแยกพิจารณาได้เป็น 2 ตอน คือ ตั้งแต่อำเภอเมืองนครศรีธรรมราชไปทางใต้ เป็นที่ราบที่มีความกว้าง จากบริเวณเทือกเขาตอนกลาง ไปถึงชายฝั่งทะเลระยะทางประมาณ 95 กิโลเมตร มีแม่น้ำลำคลองที่มีต้นน้ำเกิดจากบริเวณเทือกเขาตอนกลาง ไหลลงสู่อ่าวไทยหลายสาย นับเป็นที่ราบซึ่งมีค่าทางเศรษฐกิจของจังหวัด อีกบริเวณคือ ตั้งแต่อำเภอท่าศาลาไปทางเหนือเป็นบริเวณชายฝั่งแคบๆ ไม่เกิน 15 กิโลเมตร อำเภอที่อยู่ในบริเวณที่ราบด้านนี้ คือ อำเภอชนอม อำเภอสิชล อำเภอท่าศาลา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช อำเภอปากพนัง อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอหัวไทร และอำเภอชะอวด

บริเวณที่ราบด้านตะวันตก ได้แก่ บริเวณที่ราบระหว่างเทือกเขานครศรีธรรมราช และ เทือกเขาภูเก็ต ซึ่งมีลักษณะเป็นเนินเขาอยู่เป็นแห่งๆ อำเภอที่อยู่ในบริเวณนี้ คือ อำเภอพิปูน อำเภอทุ่งใหญ่ อำเภอฉวาง อำเภอนาบอน และอำเภอทุ่งสง

ลักษณะภูมิอากาศ

ในปี 2541 จังหวัดนครศรีธรรมราช มีอุณหภูมิตลอดปี อยู่ระหว่าง 19.8-38.9 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ระหว่างร้อยละ 45.0-96.0 จำนวนวันฝนตกตลอดปี 161 วัน ปริมาณน้ำฝนประมาณ 2,469.4 มิลลิเมตร และเดือนที่มีอุณหภูมิสูงสุดในรอบปี คือ เดือนเมษายน 2541 วัดได้ 38.9 องศาเซลเซียส เดือนที่มีอุณหภูมิต่ำสุดในรอบปี คือเดือนมกราคม 2541 วัดได้ 19.8 องศาเซลเซียส

จังหวัดนครศรีธรรมราชตั้งอยู่ใกล้เคียงกับเส้นศูนย์สูตรและคาบสมุทรซึ่งมีเทือกเขานครศรีธรรมราชเป็นแกนกลาง มีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นปัจจัยสำคัญ ประกอบกับจังหวัดนครศรีธรรมราช

ฤดูร้อน	เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึงเดือนพฤษภาคม อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 18.7 - 35.4 องศาเซลเซียส
ฤดูฝน	เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึงเดือนตุลาคม อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 22.1 - 33.9 องศาเซลเซียส
ฤดูหนาว	เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 12.9 - 30.4 องศาเซลเซียส

ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งน้ำ

ป่าไม้

พื้นที่ป่าไม้จังหวัดนครศรีธรรมราช ในปี 2543 (ข้อมูลเบื้องต้น) มีป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 69 แห่ง จำนวน 1,925,689 ไร่ โดยมีการออกกฎหมายกระทรวง เพื่อจัดพื้นที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติตั้งแต่ปี 2495 จนถึงปี 2541 พื้นที่ดังกล่าวยังคงสภาพเป็นป่า 990,567 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 51.44 ของพื้นที่รวมพื้นที่เศรษฐกิจ 748,085 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 38.85 และพื้นที่เหมาะสมต่อการเกษตร 187,037 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.71 และสามารถแบ่งป่าออกเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังนี้

1. ป่าเพื่อการอนุรักษ์ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ ในจังหวัดนครศรีธรรมราชมี 3 แห่ง คือ
 - อุทยานแห่งชาติเขาหลวง อยู่ในอำเภอท่าศาลา พิปูน ฉวาง เมือง พรหมคีรี และลานสกา มีเนื้อที่ 356,250 ไร่
 - อุทยานแห่งชาติเขาปู่ย่า อยู่ในอำเภอชะอวดและทุ่งสง มีเนื้อที่ 58,750 ไร่

- อุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง อยู่ในอำเภอทุ่งสง นาบอน ฉวาง ลานสกา ร่อนพิบูลย์ และกิ่งอำเภอช้างกลาง มีเนื้อที่ 128,125 ไร่

2. ป่าเพื่อเศรษฐกิจ ได้แก่ พื้นที่ที่อยู่นอกเขตป่าอนุรักษ์ ที่เหมาะสมที่จะอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ในลักษณะต่างๆ เช่น เอกชนเช่าปลูกป่า สวนป่า หมู่บ้านป่าไม้ พื้นที่สำนักงานปฏิรูปเพื่อการเกษตร พื้นที่หน่วยราชการและเอกชนใช้ประโยชน์

3. ป่าเพื่อการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม คือ พื้นที่ที่ถูกบุกรุกครอบครอง และมีสภาพเหมาะสมในการเกษตรกรรม มีความลาดชันไม่เกินร้อยละ 35 และไม่เป็นพื้นที่ตามข้อ 1 และ 2

แร่ธาตุ

จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ โดยในส่วนของทรัพยากรแร่ธาตุมีแร่ธาตุที่สำคัญ คือ แร่โดโลไมท์ ยิปซัม ดินบุก แบไรต์ เฟลด์สปาร์ บอลเคลย์ หินดินดาน และหินปูน ส่วนใหญ่พบในพื้นที่ที่ติดกับเทือกเขานครศรีธรรมราช

ในปี 2543 จำนวนเหมืองแร่ในจังหวัดนครศรีธรรมราชมีทั้งสิ้น 36 เหมืองแร่ ปริมาณการผลิตแร่เพิ่มขึ้นจากปี 2542 ร้อยละ 41.9 เป็น 10,152,545 เมตริกตัน ประเภทแร่ที่ผลิตได้มากที่สุดของจังหวัดในปี 2543 คือ หินปูนทั้งชนิดใช้ในอุตสาหกรรมซีเมนต์และก่อสร้าง โดยมีปริมาณเพิ่มขึ้นจากปีก่อนราวร้อยละ 74.8 และ 37.8 ตามลำดับ รองลงไปเป็น บอลเคลย์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 150.4 และหินดินดาน เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมซีเมนต์เพิ่มขึ้นร้อยละ 98.5 อย่างไรก็ตาม แร่ดินบุก เฟลด์สปาร์ และแบไรต์ มีปริมาณการผลิตที่ลดลงร้อยละ 99.1 47.6 และ 88.7 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.9 จำนวนเหมืองแร่ ปริมาณแร่ที่ผลิตได้ในจังหวัดนครศรีธรรมราช
จำแนกตามชนิดแร่ ปี 2543

	จำนวนเหมือง	ปริมาณแร่ที่ ผลิตได้ (ตัน)	มูลค่าประมาณ (ล้านบาท)
หินปูน(หินอุตสาหกรรมชนิดก่อสร้าง)	10	3,354,561	-
บอสเคลย์	2	10,700	-
เฟลด์สปาร์ (โซเดียมชนิดก้อน)	6	300,600	-
ดินขาว (ไม่ได้ทำการแต่งแร่)	1	2,000	-
หินปูน (ใช้หินอุตสาหกรรมซิเมนต์)	1	5,241,163	-
ดีบุก	2	96	-
แบไรต์ (ชนิดก้อน)	2	1,100	-
ยิปซัม	9	1,008,144	-
โคโลไมต์ (ชนิดก้อน)	2	1,500	-
หินดินดาน	1	232,681	-

ที่มา : สำนักงานทรัพยากรจังหวัด

แหล่งน้ำธรรมชาติ

แม่น้ำลำคลองในจังหวัด ส่วนใหญ่เกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช และเทือกเขาบรรทัด
แม่น้ำ ลำคลองที่สำคัญๆ ในจังหวัด มีดังนี้

1. แม่น้ำปากพนัง ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบรรทัดในเขตตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด ไหลผ่านอำเภอเชียรใหญ่ และมีสาขาจากอำเภอหัวไทรไหลมารวมกันที่บ้านปากแพรก กลายเป็นแม่น้ำปากพนังไหลสู่อ่าววนคร
2. แม่น้ำหลวง เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำปากพนัง ต้นน้ำเกิดบริเวณทิศตะวันตกของเทือกเขานครศรีธรรมราชและเทือกเขาภูเก็ต ส่วนที่เกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช มีต้นน้ำอยู่ในอำเภอพิปูนและอำเภอฉวาง ไหลผ่านอำเภอฉวาง และอำเภอทุ่งใหญ่ เข้าเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในเขตอำเภอพระแสง อำเภอบ้านนาสาร ไปรวมกับแม่น้ำคีรีรัฐนิคมที่อำเภอพุนพิน เรียกว่า “แม่น้ำตาปี” ไหลลงสู่อ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นแม่น้ำสายที่ยาวที่สุดของภาคใต้
3. คลองปากพูน ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ไหลไปทางตะวันออกผ่านอำเภอพรหมคีรี อำเภอเมือง และลงสู่อ่าววนครศรีธรรมราช

4. คลองปากพญา - คลองปากนคร ต้นน้ำเกิดจากแหล่งน้ำหลายสาขาในเขตเทือกเขานครศรีธรรมราช โดยเฉพาะที่เขาศรีวิง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา ไหลผ่านอำเภอเมือง คลองแยกเป็นหลายสาขาสายหนึ่งไหลเลียบบตัวเมืองไปทางตะวันออก ออกทะเลที่ปากพญา เรียก "คลองปากพญา" ก่อนไหลลงสู่อ่าวไทยที่ตำบลปากนคร อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

5. คลองเสาดง ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ในเขตอำเภอลานสกา คลองนี้มีชื่อเรียกกันหลายชื่อตามท้องที่ที่คลองไหลผ่าน

6. คลองกลาย ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ในเขตตำบลนบพิตา ไหลออกทะเลที่อำเภอท่าศาลา

7. คลองท่าหน ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอลิขิต

8. คลองน้ำตกโยง ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราชด้านตะวันออกที่อำเภอทุ่งสง ไหลเข้าสู่อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง และกลายเป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำตรัง

9. คลองมัน ต้นน้ำเกิดจากสามจอมซึ่งเป็นเขาสูงหนึ่งในเขตอำเภอทุ่งใหญ่ ไหลลงมาทางตะวันออกเฉียงเหนือ ไหลไปเป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำหลวง ออกอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

10. คลองท่าเสา ต้นน้ำจากเขาวังหีบ ในอำเภอทุ่งสง ไหลลงทางใต้ออกทะเลอันดามันที่อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

11. คลองท่าโลน ต้นน้ำเกิดจากเขาปลายเปิดใกล้ๆ กับเขาวังหีบ ในอำเภอทุ่งสง ไหลสู่ทางใต้ออกทะเลอันดามันในเขตอำเภอกันตังที่บ้านปันหยี

การชลประทาน

เนื่องจากปริมาณน้ำที่ได้จากธรรมชาติ ซึ่งได้จากน้ำฝนและน้ำจากแม่น้ำลำคลองต่างๆ ไม่เพียงพอับความต้องการของประชาชน ดังนั้น การพัฒนาแหล่งน้ำนอกเหนือจากการระบายน้ำแล้ว ได้มีโครงการก่อสร้างการชลประทานตามระบบ กชช. และโครงการอื่นๆ ที่สร้างแล้วเสร็จในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ทรัพยากรทางทะเล

ด้านประมง เป็นฐานทางเศรษฐกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของภาคใต้ในจำนวนผลผลิตที่มีอยู่เพียงไม่กี่ชนิด จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญในการผลิตสัตว์น้ำทะเลต่างๆ ของภาคใต้ มีท่าเรือขนาดเล็ก จำนวนมากที่เรือสามารถเข้าจอดเพื่อขนถ่ายสัตว์น้ำ รวมทั้งท่า

เทียบเรือประมงองค์การสะพานปลา นอกจากนี้ มีแพปลาของผู้ประกอบการค้าสัตว์น้ำหลายแห่งที่รับขึ้นปลา และรวบรวมสินค้าเข้าสู่ห้องเย็นในจังหวัด จังหวัดอื่นๆ ที่ใกล้เคียง และตลาดภาคกลางรวมทั้งส่งไปยังตลาด เช่น ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ ประกอบกับเป็นจังหวัดอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรสัตว์น้ำ ทั้งสัตว์น้ำจืดและสัตว์น้ำทะเล โดยเกษตรกรได้ยึดอาชีพการประมงทางทะเลมาเป็นเวลานานแล้ว เนื่องจากชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก ซึ่งติดกับอ่าวไทยมีความยาวตั้งแต่อำเภอขนอม ถึงอำเภอหัวไทร 225 กิโลเมตร

ในปี 2543 การจับสัตว์น้ำของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีปริมาณการจับสัตว์น้ำทั้งน้ำจืดและน้ำเค็มรวม 306,118.94 เมตริกตัน โดยปลาเป็นสัตว์น้ำทะเลที่มีการจับได้มากที่สุดราว 147,245.92 ตัน คิดเป็น 48.1 ของปริมาณสัตว์น้ำทั้งหมดที่จับได้ รองลงมา ได้แก่ กุ้ง หมีก และปลาหู อย่างไรก็ตาม ปลาเปิดเป็นสัตว์น้ำที่สร้างมูลค่าน้อยมากเมื่อเทียบกับกุ้ง โดยมูลค่ารวมที่ได้จากการจับกุ้งราว 6,762.65 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 89.1 ของมูลค่ารวมทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ปลาเปิด และหมีก เป็นต้น

ตารางที่ 3.10 การจับสัตว์ทะเล ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2543

ชนิดของสัตว์ทะเล	ผลผลิต (กก.)	มูลค่า (บาท)
ปลาหู	5,044,920	50,450,000
ปลาลัง	422,920	380,000
ปลาเลย	2,310,920	18,490,000
ปลาฉลาม	90,520	2,720,000
ปลากะเบน	115,020	2,300,000
ปลาเปิด	147,245,920	368,110,000
กุ้ง	135,252,920	6,762,650,000
กั้ง	88,620	6,200,000
เคย	299,920	2,400,000
ปู	662,420	19,870,000
หอย	1,161,120	17,420,000
ปลาหมีก	12,843,800	321,100,000
แมงกะพรุน	-	-
ปลากะตัก	-	-
สัตว์น้ำอื่น ๆ	939,920	14,100,000

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัด

ภาวะเศรษฐกิจโดยรวม

จังหวัดนครศรีธรรมราชมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในปี พ.ศ.2543 เท่ากับ 73,506 ล้านบาท ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว 44,387 บาทต่อปี รายได้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับการค้าส่งและการค้าปลีก ร้อยละ 14.69 คิดเป็นมูลค่า 10,797 ล้านบาท รองลงมาเป็นบริการ ร้อยละ 13.17 คิดเป็นมูลค่า 9,682 ล้านบาท และสาขาการทำเหมืองแร่และย่อยหิน ร้อยละ 11.79 คิดเป็นมูลค่า 8,669 ล้านบาท

ภาคเกษตรกรรม

อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักที่สำคัญ และสร้างรายได้ให้กับประชากรในจังหวัดนครศรีธรรมราชรองจากการประมง โดยพืชเศรษฐกิจสำคัญที่สร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัด คือ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน กาแฟ มะพร้าว ไม้ผลทั่วไป เป็นต้น

การเพาะปลูกและผลผลิตหลักของจังหวัดนครศรีธรรมราช

- 1) ยางพารา ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอันดับหนึ่งของจังหวัด ในปีการเพาะปลูก 2543/2544 มีพื้นที่ปลูกยางพารารวมทั้งสิ้น 1,229,552 ไร่ มีผลผลิตรวมทั้งสิ้น 275,874.01 ตันคิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้น 5,751.97 ล้านบาท
- 2) มะพร้าว เป็นพืชเศรษฐกิจที่นิยมปลูก เนื่องจากไม่ต้องดูแลรักษามาก โดยปีการเพาะปลูก 2543/2544 มีพื้นที่ปลูกมะพร้าวทั้งสิ้น 125,096 ไร่ แบ่งเป็นมะพร้าวบริโภคผลอ่อน ร้อยละ 6.53 และมะพร้าวบริโภคผลแก่ร้อยละ 93.47 มีผลผลิตรวม 115,978.93 ตัน คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้น 627.44 ล้านบาท ณ ระดับราคาเฉลี่ย 5.41 บาทต่อกิโลกรัม
- 3) กาแฟ เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดอีกชนิดหนึ่ง ที่ทำให้เกษตรกรมีรายได้มากเพราะราคาที่จำหน่ายอยู่ในระดับสูง ซึ่งพันธุ์ที่นิยมปลูก คือ พันธุ์โรบัสต้า ในปีการเพาะปลูก 2543/2544 มีพื้นที่ปลูกกาแฟทั้งสิ้น 18,581 ไร่ มีผลผลิตรวม 3,346.66 ตัน คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้น 103.55 ล้านบาท ณ ระดับราคาเฉลี่ย 30.94 บาทต่อกิโลกรัม
- 4) มังคุด เป็นพืชอีกชนิดหนึ่ง ที่เกษตรกรขยายพื้นที่ปลูกมากขึ้นในทุกปี โดยในปีการเพาะปลูก 2543/2544 มีพื้นที่ปลูกมังคุดรวมทั้งสิ้น 62,672 ไร่ และมีผลผลิตรวม 33,276.63 ตัน คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้น 746.39 ล้านบาท ณ ระดับราคาเฉลี่ย 22.43 บาทต่อกิโลกรัม
- 5) ทูเรียน เป็นพืชที่เกษตรกรนิยมปลูกกันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งพันธุ์หมอนทองที่มีสัดส่วนการปลูกกว่าร้อยละ 64.16 ของทุเรียนทั้งหมด ในปีการเพาะปลูกปี 2543/2544 มีพื้นที่ปลูกทุเรียนรวมทั้งสิ้น 48,982 ไร่ มีผลผลิตรวม 38,398.23 ตัน คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้น 810.59 ล้านบาท ณ ระดับราคาเฉลี่ย 21.11 บาทต่อกิโลกรัม

6) เงาะ ส่วนใหญ่นิยมปลูกเงาะโรงเรียน ในปีการเพาะปลูกปี 2543/2544 มีพื้นที่ปลูกเงาะโรงเรียนรวมทั้งสิ้น 69,557 ไร่ และมีผลผลิตรวม 74,230.49 ตัน คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้น 1,008.79 ล้านบาท ณ ระดับราคาเฉลี่ย 13.59 บาทต่อกิโลกรัม

7) ลองกอง ในปีการเพาะปลูก 2543/2544 มีพื้นที่ปลูกลองกองรวมทั้งสิ้น 20,349 ไร่ และมีผลผลิตรวม 6,607.94 ตัน คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้น 310.18 ล้านบาท ณ ระดับราคาเฉลี่ย 46.94 บาทต่อกิโลกรัม

ปศุสัตว์

ในปี 2543 จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการเลี้ยงสัตว์เพื่อการบริโภคและจำหน่าย โดยมีจำนวนปศุสัตว์รวมทั้งสิ้น 4,907,267 ตัว เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 15.67 ทั้งนี้เกษตรกรนิยมเลี้ยงสัตว์ปีกมากที่สุดถึง 4,579,561 ตัว แยกเป็นการเลี้ยงไก่มากที่สุด เป็นจำนวน 3,515,155 ตัว คิดเป็นร้อยละ 76.76 ของสัตว์ปีกทั้งหมด รองลงมาได้แก่ เป็ด 1,064,406 ตัว ส่วนสุกรเลี้ยงเป็นอันดับที่สอง รองจากสัตว์ปีก จำนวน 174,502 ตัว และอันดับสาม ได้แก่ โค จำนวนรวม 129,995 ตัว โดยส่วนใหญ่นิยมเลี้ยงโคเนื้อมากกว่า

หากจะพิจารณาแยกตามอำเภอ พบว่า อำเภอท่าศาลา มีการเลี้ยงสัตว์มากที่สุดรวม 883,866 ตัว รองลงมา ได้แก่ อำเภอปากพะนัง 798,043 ตัว อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช 426,082 ตัว และอำเภอสิชล 352,992 ตัว ตามลำดับ

ศูนย์วิทยพัทยาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.11 จำนวนปศุสัตว์ เป็นรายอำเภอ จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2543

(หน่วย : ตัว)

	ชนิดของปศุสัตว์					
	โค	กระบือ	เปิด	ไก่	สุกร	แพะ
เมืองนครศรีธรรมราช	7,539	600	93,930	310,437	7,467	6,109
พรหมคีรี	1,908	325	24,718	143,222	4,472	29
ลานสกา	2,068	-	8,368	97,750	4,178	2
ฉวาง	3,379	12	4,432	77,063	5,436	845
พิปูน	4,007	18	2,416	48,029	3,203	70
เชียรใหญ่	10,190	187	21,023	122,026	5,228	94
ชะอวด	9,332	116	28,246	208,823	9,385	215
ท่าศาลา	15,546	665	94,909	745,042	26,624	1,080
ทุ่งสง	10,350	150	12,133	214,383	8,354	109
นาบอน	1,954	16	6,059	45,384	3,540	10
ทุ่งใหญ่	3,462	64	11,175	84,548	5,764	244
ปากพนัง	8,757	174	585,923	194,808	8,206	175
ร่อนพิบูลย์	8,194	63	23,253	177,000	13,647	655
สิชล	8,387	9,668	27,237	291,815	15,679	206
ขนอม	2,093	412	3,756	37,008	1,694	12
หัวไทร	6,102	448	32,732	139,418	4,889	57
บางขัน	1,865	-	3,911	44,610	2,834	209
ถ้าพรอนรา	1,218	117	3,260	30,470	1,648	39
จุฬาภรณ์	4,202	43	13,196	99,790	9,062	279
พระพรหม	5,520	24	28,613	75,294	5,071	-
กิ่งอำเภอนบพิตำ	1,297	14	1,351	136,639	11,502	-
กิ่งอำเภอช้างกลาง	3,445	-	7,346	76,028	6,902	66
เฉลิมพระเกียรติ	9,180	9	26,419	115,568	9,267	29

ที่มา: สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช

การประมง

การประมงเป็นฐานทางเศรษฐกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของภาคใต้ในจำนวนผลผลิตที่มีอยู่เพียงไม่กี่ชนิด จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญในการผลิตสัตว์น้ำทะเลต่างๆ ของภาคใต้ มีท่าเรือขนาดเล็ก จำนวนมากที่เรือสามารถเข้าจอดเพื่อขนถ่ายสัตว์น้ำ รวมทั้งทำเทียบเรือประมงองค์การสะพานปลา นอกจากนี้ มีแพปลาของผู้ประกอบกิจการค้าสัตว์น้ำหลายแห่งที่รับขึ้นปลาและรวบรวมสินค้าเข้าสู่ห้องเย็นภายในจังหวัด จังหวัดอื่นๆ ไกล่ เคียง และตลาดภาคกลางรวมทั้งส่งไปยังตลาด เช่น ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ ประกอบกับเป็นจังหวัดอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรสัตว์น้ำ ทั้งสัตว์น้ำจืดและสัตว์น้ำทะเล โดยเกษตรกรได้ยึดอาชีพการประมงทางทะเลมาเป็นเวลานานแล้ว เนื่องจากชายฝั่งทะเลด้านตะวันออก ซึ่งติดกับอ่าวไทยมีความยาวตั้งแต่อำเภอขนอม ถึงอำเภอหัวไทร 225 กิโลเมตร

ในปี 2543 การจับสัตว์น้ำของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีปริมาณการจับสัตว์น้ำทั้งน้ำจืดและน้ำเค็มรวม 306,118.94 เมตริกตัน โดยปลาเป็นสัตว์น้ำทะเลที่มีการจับได้มากที่สุดราว 147,245.92 ตัน คิดเป็นร้อยละ 48.1 ของปริมาณสัตว์น้ำทั้งหมดที่จับได้ รองลงมา ได้แก่ กุ้ง หมึก และปลาหู อย่างไรก็ตาม ปลาเปิดเป็นสัตว์น้ำที่สร้างมูลค่าน้อยมากเมื่อเทียบกับกุ้ง โดยมูลค่ารวมที่ได้จากการจับกุ้งราว 6,762.65 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 89.1 ของมูลค่ารวมทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ปลาเปิด และหมึก เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมที่สำคัญในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมที่แปรรูปสินค้า จากวัตถุดิบทางการเกษตร เช่น อุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา อุตสาหกรรมปลาป่นโรงสีข้าว โดย อุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดนครศรีธรรมราชที่สำคัญ ได้แก่

1. อุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา อุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา เป็นอุตสาหกรรมแปรรูป ยางพาราขั้นต้น โดยอาศัยวัตถุดิบ คือ ยางแผ่นดิบนำมารมควันเพื่อไล่ความชื้น และรักษาคุณภาพของเนื้อยาง รวมทั้งจัดชั้นยางให้ได้มาตรฐานสากล เพื่อประโยชน์ในการส่งออกจำหน่ายต่าง ประเทศ ตลอดจนจัดทำเป็นยางเครฟ ยางแท่ง และผลิตภัณฑ์อื่นๆ เช่น น้ำยางข้น

2. อุตสาหกรรมยางแผ่นรมควัน ปัจจุบันจังหวัดนครศรีธรรมราช มีโรงผลิตยางแผ่นอบแห้ง และรมควันตามโครงการพัฒนาการผลิตยางแผ่น สหกรณ์กองทุนยางพารา จำนวน 57 โรง

3. อุตสาหกรรมยางแผ่นอบแห้ง (Air Dried Sheet) ในจังหวัดมีการสร้างโรงงานยางอบแห้ง ให้แก่กลุ่มเกษตรกรจำนวนหลายโรง โดยใช้งบประมาณจากโครงการพัฒนาจังหวัด และงบประมาณ ของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางจัดตั้งเป็นสหกรณ์ สำหรับกลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์ ที่ประสบความสำเร็จในการสร้างโรงงานเพื่อจัดทำยางแผ่นอบแห้ง ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยาง บ้านยางค้อม ตำบลยางค้อม อำเภอพิปูน กลุ่มเกษตรกรชาวสวนยางบ้านไม้เรียง ตำบลไม้ เรียง อำเภอฉวาง และสหกรณ์จินดารักษ์มี 11 ตำบลร่อนพิบูลย์ อำเภอร่อนพิบูลย์ สหกรณ์ไทรทองพัฒนา หมู่ 2 ตำบลหินตก อำเภอร่อนพิบูลย์ สหกรณ์ทองเทพพัฒนา หมู่ 5 ตำบลลุงโพธิ์ อำเภอ จุฬาภรณ์

4. อุตสาหกรรมน้ำยางข้น ปัจจุบันจังหวัดนครศรีธรรมราช มีโรงงานผลิตน้ำยางข้น จำนวน 5 โรง คือ โรงงานน้ำยางขององค์การสวนยางนาบอน บริษัทศรีเจริญลาเท็กซ์ จำกัด บริษัทนาบอน รับเบอร์ จำกัด บริษัทเอฟ.ที.อินดัสตรี จำกัด และบริษัทที.ที ลาเท็กซ์ จำกัด ตลาดน้ำยางข้นเป็น ตลาดที่สำคัญ เนื่องจากน้ำยางข้นสามารถนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมการผลิตประเภท อื่นๆ เช่น การผลิตถุงมือยาง ถุงมือแพทย์ ถุงยางอนามัย ที่นอน อื่นๆ เป็นต้น

5. อุตสาหกรรมปลาป่น ในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีโรงงานอุตสาหกรรมผลิตปลาป่นจำนวน 12 โรง ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง อำเภอชนอม และอำเภอปากพะนัง การซื้อขายปลาป่นจะขึ้นอยู่กับโรง งานผลิตอาหารสัตว์เป็นสำคัญ เพราะผู้รับซื้อรายใหญ่เป็นผู้กำหนดราคาในการรับซื้อ โดยจะขึ้น บ่ายราคาซื้อขายในแต่ละวันตามเกรดและคุณภาพสินค้า ปกติจะกำหนดปริมาณโปรตีนที่มีอยู่ใน ปลาป่นร้อยละ 60 เป็นเกณฑ์มาตรฐานในการกำหนดราคา และราคาจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงตาม ระดับโปรตีน

โครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคมและขนส่ง

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีเส้นทางรถยนต์ติดต่อกับกรุงเทพฯ และจังหวัดต่างๆ เช่น สุราษฎร์ธานี ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี นอกจากนั้นยังมีรถไฟสายใต้ทุกขบวนผ่านทางทุ่งสง อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช และมีทางรถไฟแยกจากชุมทางเขาชุมทองในตัวจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีขบวนรถจากกรุงเทพฯ ถึงนครศรีธรรมราชดังนี้

- รถด่วน จากกรุงเทพฯ ออกเวลา 19.15 น. ถึงนครศรีฯ 10.50 วันรุ่งขึ้น
- รถเร็ว จากกรุงเทพฯ ออกเวลา 17.35 น. ถึงนครศรีฯ 09.25 วันรุ่งขึ้น
- รถเร็ว จากนครศรีฯ ออกเวลา 12.20 น. ถึงกรุงเทพฯ 05.05 วันรุ่งขึ้น
- รถด่วน จากนครศรีฯ ออกเวลา 14.00 น. ถึงกรุงเทพฯ 06.05 วันรุ่งขึ้น

นอกจากนี้ยังมีรถไฟชานเมืองไปยังจังหวัดใกล้เคียงระยะสั้นๆ อีก 3 ขบวน

ในขณะนี้ทางสถานีรถไฟจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้เปิดจำหน่ายตั๋วล่วงหน้า ด้วยระบบออนไลน์คอมพิวเตอร์เปิดจองในระยะเวลา 60 วัน เปิดรับบริการตั้งแต่เวลา 08.00 ถึง 17.00 น. ทุกวัน ไม่เว้นวันหยุด และทางสถานีรถไฟนครศรีธรรมราช ได้เปิดบริการรับฝากสัมภาระ ค่าบริการชิ้นละ 10 บาทต่อวัน เปิดบริการตั้งแต่เวลา 08.00 – 16.00 น. ทุกวันไม่เว้นวันหยุด

การขนส่งทางรถยนต์

จังหวัดนครศรีธรรมราชมีทางหลวงสายต่างๆ ที่สำคัญหลายทาง ทั้งทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงจังหวัด ทางหลวงแผ่นดินภายในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ทางหลวงแผ่นดินสายประธาน 1 สาย ทางหลวงแผ่นดินสายรองประธาน 5 สาย ทางหลวงแผ่นดินสายจังหวัด 43 สาย ผิวทางคอนกรีตยาวประมาณ 28.338 กม. ผิวทางลูกรังยาวประมาณ 2,037 กม. ผิวทางลาดยางยาวประมาณ 1,033.361 กม. ผิวทางลาดยางกำลังก่อสร้าง 175.017 กม. รวมระยะทางทั้งสิ้น 1,238.863 กม. ประกอบด้วยโครงข่ายทางหลวง

การขนส่งทางน้ำ

ในสมัยโบราณ จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นเมืองที่ติดต่อด้านค้าขายกับต่างประเทศ โดยอาศัยทางน้ำเป็นหลัก ในการขนถ่ายสินค้าต่างประเทศบริเวณปากแม่น้ำ เช่น ปากพนัง ลีชล ท่าศาลา โดยเฉพาะในแม่น้ำปากพนัง เป็นเส้นทางคมนาคมติดต่อระหว่างอำเภอและจังหวัดอื่นๆ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และยังมีเรือยนต์และเรือเดินสมุทรรับส่งสินค้าอยู่ เช่น เรือบรรทุกน้ำมันส่งคลังน้ำมัน (ของ ปตท.) แต่ได้ลดความสำคัญลง เนื่องจากการคมนาคมขนส่งทางบกเข้ามามีบทบาทแทน

สำหรับท่าเทียบเรือเอกชนที่ใช้ขนถ่ายสินค้า ได้แก่

- ท่าเรือ บริษัท แร่ลัมพินธ์ อ.ชนอม
- ท่าเรือ ของห้างหุ้นส่วนจำกัด ลินแร่เจริญผล อ.ท่าศาลา
- ท่าเรือเอกชนที่ใช้ขนถ่ายสินค้าประเภทน้ำมัน ได้แก่ ท่าเรือค้าขายชายฝั่ง

การขนส่งทางอากาศ

จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ก่อสร้างสนามบินพาณิชย์ตามมาตรฐานสากล โดยกรมการบินพาณิชย์ ได้รับงบประมาณในการก่อสร้าง จำนวน 1,043 ล้านบาท ในเนื้อที่ประมาณ 1,790 ไร่ ตั้งอยู่ที่ตำบลปากพูน อ.เมือง ห่างจากตัวเมืองไปทางทิศเหนือประมาณ 15 กิโลเมตร สามารถรองรับเครื่องบินขนาดใหญ่ มีทางวิ่ง 2,100x45 เมตร และได้เปิดให้บริการแล้วเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2541 โดยใช้เครื่องบินโบอิงบินตรง กรุงเทพฯ - นครศรีธรรมราช ไปกลับใช้เวลา 1 ชม. 10 นาที

การไฟฟ้า

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดนครศรีธรรมราช รับกระแสไฟฟ้าจาก การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ด้วยระบบแรงสูงที่แรงดัน 115,000 โวลต์ จากสถานีย่อย 2 แห่ง แล้วจ่ายให้ผู้ใช้ไฟฟ้าในระบบ 33,000 โวลต์ และ 400/380 โวลต์ แบ่งการจ่ายกระแสไฟฟ้าจากสถานีควบคุมการจ่ายไฟ ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ดังนี้

- 1) สถานีไฟฟ้านครศรีธรรมราช
- 2) สถานีไฟฟ้าชนอม

ในปีงบประมาณ 2543 มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้ารวม 279,593 ราย มีการจำหน่ายกระแสไฟฟ้ารวม 799.15 ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง โดยเป็นการจำหน่ายให้แก่สถานธุรกิจและอุตสาหกรรมมากที่สุด รวบรวมได้ 43.40 รองลงมา ได้แก่ ที่อยู่อาศัย รวบรวมได้ 42.68 สำหรับอำเภอที่มีการใช้กระแสไฟฟ้าสูงสุด ได้แก่ อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช รองลงมา ได้แก่ ทู่งสง ปากพูน และท่าศาลา เป็นต้น

ตารางที่ 3.12 การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า และจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2543

หน่วย : ล้านยูนิต

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ที่อยู่อาศัย	ธุรกิจและอุตสาหกรรม	สถานที่ราชการ และการ และ สาธารณะ	อื่นๆ	จำนวนผู้ใช้ ไฟฟ้า
เมืองนครศรีธรรมราช	87.20	111.97	20.64	6.12	63,055
พรหมคีรี	7.86	0.55	6.10	0.37	7,073
ลานสกา	7.67	0.96	0.54	0.22	7,769
ฉวาง	20.25	7.06	2.09	0.90	19,616
พิปูน	5.28	0.45	0.47	0.13	6,501
เชียรใหญ่	14.55	2.19	0.91	0.30	14
ชะอวด	14.58	1.55	0.97	0.68	15,357
ท่าศาลา	29.00	18.46	1.61	0.87	26,589
ทุ่งสง	41.80	78.86	9.72	3.44	32,855
นาบอน	5.65	5.82	0.97	1.13	4,608
ทุ่งใหญ่	13.84	7.54	1.65	0.80	11,452
ปากพนัง	21.79	40.19	3.35	1.24	19,779
ร่อนพิบูลย์	16.83	10.14	1.36	1.47	15,126
สิชล	19.58	15.28	2.07	0.57	16,512
ขนอม	9.20	22.88	0.88	0.46	6,485
หัวไทร	15.73	11.59	1.18	0.57	14,024
บางขัน	2.45	0.24	0.73	0.04	4,513
ตำพรณรา	3.32	10.93	0.27	0.09	3,387
จุฬาภรณ์	4.50	0.15	0.12	-	4,878
รวม	341.08	346.81	55.63	55.63	279,593

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

การประปา

การบริการประปาปัจจุบันมีการดำเนินการหลายรูปแบบ กล่าวคือ การดำเนินการโดยการประปาส่วนภูมิภาคที่อยู่ในเขตเทศบาล การดำเนินการโดยสุขาภิบาลและดำเนินการโดยชุมชนหมู่บ้านต่างๆ นอกเขตสุขาภิบาล เช่น การทำประปาภูเขา ประปาหมู่บ้าน ประปาผิวดิน เพื่อใช้ในหมู่บ้าน

การประปาของเทศบาลเมืองนครศรีธรรมราช ปัจจุบันมีโรงสูบน้ำอยู่ 2 แห่ง คือ โรงสูบน้ำและกรองน้ำที่ 1 ตั้งอยู่ที่ถนนชวลี ต. ในเมือง อ. เมือง และโรงสูบน้ำและกรองน้ำที่ 2 ตั้งอยู่ที่ บ้านทวดทอง ต. โพธิ์เสด็จ อ. เมือง

จากสถิติผู้ใช้น้ำประปาพบว่า ในปี 2543 ปริมาณจำหน่ายน้ำประปาคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 60 ของปริมาณการผลิต รองลงมาได้แก่ น้ำเพื่อสาธารณประโยชน์และรั่วไหลคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29 ของปริมาณการผลิตและน้ำที่ใช้ในระบบ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2 ของปริมาณการผลิตโดยอำเภอเมืองนครศรีธรรมราชเป็นอำเภอที่มีการใช้น้ำมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ อำเภอปากพนัง อำเภอขนอม และอำเภอท่าฉาง เป็นต้น

ตารางที่ 3.13 การจำหน่ายประปา จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2543

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	กำลังการผลิต (ลบ.ม.)	น้ำที่ผลิตได้ (ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำจำหน่ายแก่ผู้ใช้ (ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำจ่ายเพื่อสาธารณประโยชน์(ลบ.ม.)	ปริมาณน้ำที่ใช้ในระบบ (ลบ.ม.)	จำนวนผู้ใช้น้ำ (ราย)
เมืองนครศรีธรรมราช	13,578,000	12,365,364	7,200,000	3,709,600	72,000	22,852
ฉวาง	876,000	471,525	319,075	152,310	14,441	1,648
ท่าศาลา	438,000	128,256	99,700	2,060	585	609
ทุ่งใหญ่	438,000	65,484	25,717	39,767	2,250	968
ปากพนัง	3,153,600	2,619,856	1,731,457	88,399	196,724	5,877
สิชล	613,200	196,500	141,324	850	475	570
ขนอม	876,000	591,802	414,088	2,187	905	1,266
รวม	19,972,800	16,438,787	9,931,361	3,995,173	287,380	33,790

ที่มา : สำนักงานประปาเขต

โทรคมนาคมและการสื่อสาร

โทรศัพท์

ในปี 2543 จังหวัดนครศรีธรรมราช มีจำนวนชุมสายที่เป็นโครงข่ายขององค์การโทรศัพท์ และเปิดให้บริการแล้ว 27 แห่ง มีจำนวนหมายเลขโทรศัพท์ทั้งสิ้น 36,312 เลขหมาย เป็นเลขหมายที่มีผู้เช่า 30,166 เลขหมาย คิดเป็นร้อยละ 83 ของจำนวนเลขหมายที่มี ในจำนวนนี้บ้านเป็นประเภทของผู้เช่า ที่เช่าเลขหมายมากที่สุดคิดเป็นสัดส่วนราวร้อยละ 73.6 ของจำนวนเลขหมายที่มีผู้เช่า รองลงมา ได้แก่ ธุรกิจ ส่วนราชการ โทรศัพท์สาธารณะ และใช้ในองค์การโทรศัพท์ฯ ตามลำดับ

ตารางที่ 3.14 เลขหมายโทรศัพท์ แยกตามประเภทผู้เช่า
องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย จังหวัดนครศรีธรรมราช

ปี	จำนวนเลขหมายที่มี (เลขหมาย)	จำนวนเลขหมายที่มีผู้เช่า					
		รวม	ราชการ	บ้าน	ธุรกิจ	ท.ศ.ท.	สาธารณะ
2543	36,312	30,166	2,035	22,190	3,548	488	1,905
2542	37,269	26,473	1,910	18,938	3,566	432	1,627
2541	36,501	23,798	1,756	16,533	3,605	368	1,536
2540	23,093	20,610	1,370	14,021	3,616	323	1,280
2539	22,045	20,161	1,347	14,532	3,423	271	588

ที่มา : กองสถิติและรายงานจากองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

ตารางที่ 3.15 เลขหมายโทรศัพท์ แยกตามประเภทผู้เช่า
บริษัทไทยเทเลโฟน แอนด์ เทเลคอมมิวนิเคชั่น จังหวัดนครศรีธรรมราช

ปี	จำนวนเลขหมายที่มี	จำนวนเลขหมายที่มีผู้เช่า
2542	38,952	28,999
2541	38,952	30,041
2540	39,028	27,520
2539	34,324	20,150
2538	-	-

ที่มา : กองสถิติและรายงานจากองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย

แรงงาน

จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติระบุว่าในปี 2545 (ข้อมูลปีล่าสุด) จังหวัดนครศรีธรรมราช มีประชากรทั้งสิ้น 1,687,155 คน มีกำลังแรงงานรวมเท่ากับ 895,461 คน แยกเป็นแรงงานปัจจุบัน 893,463 คน และแรงงานที่รอฤดูกาล 1,997 คน ในจำนวนของกำลังแรงงานปัจจุบันนั้น เป็นผู้มีงานทำเท่ากับ 864,445 คน และเป็นผู้ไม่มีงานทำเท่ากับ 29,019 คน ดังแสดงในตารางที่ 3.16

ตารางที่ 3.16 ประชากรโดยเฉลี่ย จำแนกตามสถานภาพแรงงาน จังหวัดนครศรีธรรมราช

สถานภาพแรงงาน	ปี					
	2540	2541	2542	2543	2544	2545
จำนวนประชากร	1,602,684	1,622,918	1,637,253	1,655,510	1,670,845	1,687,155
กำลังแรงงานรวม	817,951	788,204	780,296	779,769	814,764	895,461
1.กำลังแรงงานปัจจุบัน	813,339	784,218	776,136	774,882	809,164	893,463
- ผู้มีงานทำ	798,243	758,124	757,686	755,665	781,383	864,445
ในภาคเกษตรกรรม	448,674	422,582	401,062	446,515	420,164	423,595
นอกภาคเกษตรกรรม	349,569	335,542	356,475	309,150	361,219	440,850
- ผู้ไม่มีงานทำ	15,096	26,095	18,450	19,217	27,782	29,019
2.กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	4,612	3,986	4,160	4,887	5,600	1,997
ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	327,988	373,952	396,460	415,520	325,728	260,126
ผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 13 ปี หรือ 15 ปีขึ้นไป (ตั้งแต่ปี 2544)	456,746	460,763	460,497	460,221	530,354	531,569
อัตราการว่างงาน	1.85	3.31	2.38	2.45	3.41	3.24
อัตราการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน	71.39	67.82	66.31	65.23	71.44	77.49

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

จากตารางที่ 3.16 จะเห็นว่า ตั้งแต่ปี 2540 - 2545 อัตราการว่างงานของกำลังแรงงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช ประมาณร้อยละ 2 ถึง ร้อยละ 3 ยกเว้นในปี 2540 ที่มีอัตราการว่างงานของจังหวัดมีเพียงร้อยละ 1.85 ซึ่งน้อยกว่าอัตราการว่างงานในปีอื่นๆ ส่วนในส่วนของผู้ที่มีการมีงานทำนั้น จากปี 2540 - 2544 แรงงานส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในภาคเกษตรกรรม แต่ในปี 2545 จำนวนแรงงานที่ทำงานนอกภาคเกษตรกรรม มีมากกว่าจำนวนแรงงานที่ทำงานอยู่ในภาคเกษตรกรรม โดยทำงานอยู่ในภาคเกษตรกรรมเท่ากับ 423,595 คน และทำงานอยู่นอกภาคเกษตรกรรมเท่ากับ

440,850 คน จะเห็นว่า มีแรงงานทำงานอยู่นอกภาคเกษตรกรรมมากกว่าทำงานในภาคเกษตรกรรมเท่ากับ 17,255 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 2 ของผู้มีงานทำทั้งหมดในปี 2545

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย